佛説長壽滅罪護諸童子陀羅尼經

กุมารปาลจิรายุวัฒน

นิโรธกรรมธารณีสูตร

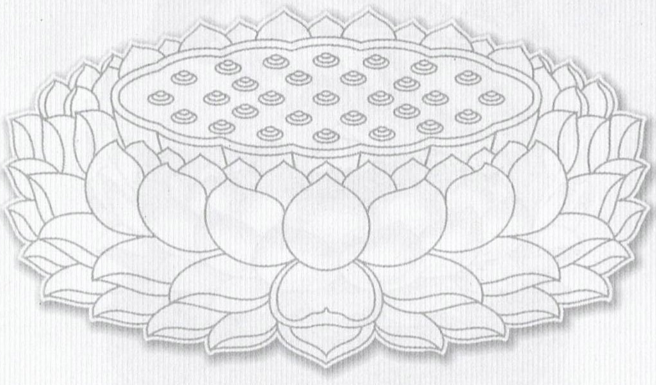
จะไถ่บาปจากการทำแท้งได้อย่างไร ?

กุมารปาลจิรายุวัฒน นิโรธกรรมธารณีสูตร
佛説長壽滅罪護諸童子陀羅尼經

กุมารปาล จิรายุวัฒน นิโรธกรรม ธารณีสูตร

佛說長壽滅罪護諸童子陀羅尼經

罽賓國沙門佛陀波利奉　詔譯

南無本師釋迦牟尼佛

พระศากยมุนีตถาคตพุทธเจ้า

南無文殊師利菩薩

พระมัญชุศรีโพธิสัตว์

บทนำ

พระสูตรปกรณ์นี้ว่าด้วยเรื่องกรรมวิบากของการทำแท้งยังให้มนุษย์หญิงชายผู้ได้อ่านและรับรู้เรื่องราว มีความสะดุ้งเกรงกลัวและละอายต่อบาปที่ตนก่อขึ้น เพราะตัณหาราคะและความขาดสติยั้งคิด ส่งผลให้ต้องทำร้ายชีวิตสัตว์ที่มาเกิดในครรภ์ อันมีกรรมเท่ากับการฆ่าชีวิตมนุษย์หนึ่งคน ยังให้ประตูสวรรค์และมรรคผลนิพพานปิดสนิท ประตูอบายภูมิเปิดออก มีเจ้ากรรมนายเวรติดตามไปทุกภพชาติฉุดรั้งให้หาความเจริญในชีวิตมิได้ สูตรนี้มีใจความปกป้องเด็กหญิงชายที่จะมาเกิดในครรภ์ มิให้ผู้เป็นบิดามารดาทำลายเสีย（護諸童子）ว่าด้วยปฏิจจสมุปบาท และอานิสงส์ของพระธรรมที่บันดาลให้วิบากกรรมสิ้นสูญและมีอายุขัยยืนนาน(長壽滅罪) พร้อมกับมีธารณีมนตร์（陀羅尼）สูตรนี้จึงชื่อว่า 佛說長壽滅罪護諸童子陀羅尼經 หรือ **กุมารปาลจิรายุวัฒน นิโรธกรรมธารณีสูตร**

อนึ่งยังมีอีกสูตรหนึ่งชื่อ 佛說護諸童子陀羅尼經 หรือกุมารปาลธารณีสูตร แปลโดยพระโพธิรุจิมหาเถระ ซึ่งมีเนื้อหาใกล้เคียงกันคือปกป้องเด็กหญิงชายจากภัยของปีศาจและโรคภัยต่างๆ เว้นแต่ไม่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการทำแท้ง และมีเนื้อหาที่สั้นกว่าพระสูตรข้างต้นมาก ภายในพระสูตรฉบับหลังนี้ยังมีธารณี ๒ บทเช่นกัน ซึ่งสามารถเทียบเป็นภาษาสันสกฤตจากธารณีปิฎกได้ครบสมบูรณ์ซึ่งจะได้พิมพ์ไว้ในเล่มนี้ด้วย

อุบาสิกา PENNY หรือ 連富貴 ได้มีโพธิจิตนำพระสูตรบทนี้ในภาคภาษาจีนมามอบให้ และขอให้แปลเป็นภาษาไทยเพื่อประโยชน์แก่หญิงที่เคยทำแท้งหรือหญิงชายที่มีส่วนในกรรมชนิดนี้ซึ่งจะต้องรับวิบากกรรมร้ายแรง ส่งผลให้มีอายุขัยสั้น มีโรคประหลาด และต้องไปเกิดเป็นสัตว์นรกและเดรัจฉาน เวียนว่ายทุกข์ทรมานยากจะหลุดพ้น อาตมาภาพจึงรับไว้และแปลจากภาษาจีนสู่ภาษาไทยตามที่ปรากฏนี้ด้วยความยินดีและอนุโมทนายิ่ง

หวังว่าหมู่สัตว์ที่ได้ทำกรรมร้ายแรงชนิดนี้แล้ว จะได้มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระธรรมเป็นที่พึ่ง ยังตนให้บริสุทธิ์จากวิบากกรรม การสำนึกละอายในความผิดที่ผ่านมาด้วยความจริงใจและไม่กระทำอีกเท่านั้นจึงหยุดยั้งวิบากกรรมได้ชั่วขณะ

เพราะอำนาจแห่งพระธรรมละลายบาปให้เจือจางได้ดุจน้ำละลายเกลือ แต่ความเค็มของเกลือคือบาป ก็ยังคงอยู่หากน้ำคือบุญเหือดแห้งไปแล้ว เกลือก็จะปรากฏและมีรสเค็มร้ายแรงดั่งเดิม

เราท่านทั้งหลายผู้ชื่อว่าเป็นพุทธบริษัท ได้สั่งสมบุญในพระพุทธศาสนา ล้วนเป็นผู้มีบุญละลายบาปให้เจือจางไปมากจนมองไม่เห็นโทษ ไม่เกรงกลัวสังสารวัฏ หลงระเริงมัวเมาในชีวิต มิบำเพ็ญธรรมให้ยิ่งๆ ขึ้นไป แต่กลับใช้ร่างกายและทรัพย์ในทางที่ผิดทำนองคลองธรรม เมื่อน้ำบุญเหือดแห้งแต่เกลือบาปมากขึ้นแล้วก็ยากจะแก้ไข อาตมาภาพหวังว่าพระสูตรนี้จะเป็นแสงสว่างแก่ผู้เคยสร้างกรรมทำลายครรภ์ ยังให้สัตว์ทั้งหลายได้มีพระธรรมคือ ปฏิจจสมุปบาท อันเป็นอุปายะแห่งพระสูตรนี้เป็นที่พึ่งบันดาลให้มีอายุขัยยืนยาวนานไร้โรคภัย ใช้ชีพสังขารนี้ยังประโยชน์แก่ตนเองคือขัดเกลากิเลส พากเพียรบำเพ็ญธรรมและยังประโยชน์แก่สัตว์ทั้งปวงจนถึงที่สุดแห่งธรรม เทอญ.

พระวิศวภัทร เซี่ยเกี๊ยก

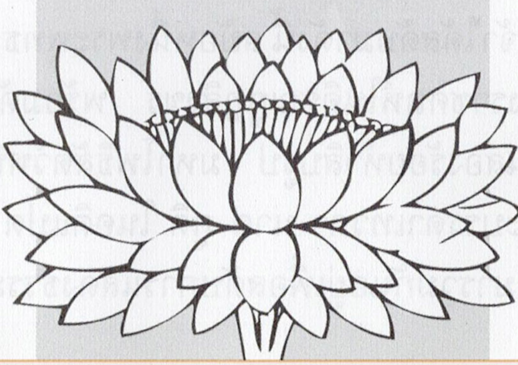
๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑

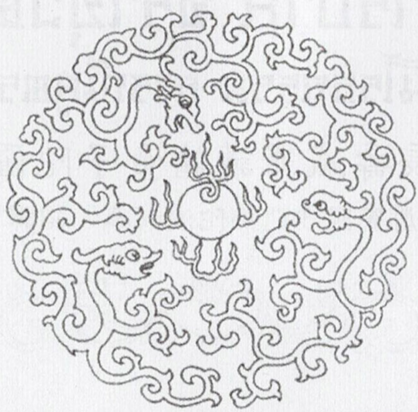
กุมารปาล จิรายุวัฒน
นิโรธกรรม ธารณีสูตร

佛說長壽滅罪護諸童子陀羅尼經

罽賓國沙門佛陀波利奉　詔譯

พระพุทธปาลิตมหาเถระ[๑] ชาวเมืองกุภา[๒]
ชาวอินเดียเหนือ แปลจากสันสกฤตพากย์สู่จีนพากย์
พระวิศวภัทร เสี่ยเกี๊ยก (釋聖傑) วัดเทพพุทธาราม
แปลจากจีนพากย์สู่ไทยพากย์
เมื่อพุทธายุกาลล่วงแล้ว ๒๕๕๑ ปี ๗ เดือน
(เริ่มแปลวันที่ ๗-๑๗ กรกฎาคม)

如是我聞。一時佛在。王舍城耆闍崛山中。與大比丘眾。千二百五十人俱。諸大菩薩。萬二千人俱。及諸天龍。八部鬼神。人非人等。共會說法。

ข้าพเจ้าได้สดับมาดังนี้ สมัยหนึ่งพระพุทธองค์ประทับยับยั้งที่เมืองราชคฤห์ในคิชฌกูฏสิงขร พร้อมด้วยภิกษุหมู่ใหญ่หนึ่งพันสองร้อยห้าสิบรูป มหาโพธิสัตว์หนึ่งหมื่นสองพันองค์ และบรรดาเทวดา นาค ภูติ ในคติแปด มนุษย์และอมนุษย์ต่างมารวมกันอยู่เพื่อสดับการแสดงธรรม

爾時世尊。於其面門。以佛神力。放種種光。其光五色。青黃赤白。一色之中。有無量化佛。能作佛事。不可思議。一一化佛。有無量化菩薩。讚頌佛德。其光微妙。難可測量。上至非非想天。下至阿鼻地獄。徧帀八萬。無不普照。其中眾生。遇佛光者。自然念佛。皆得初地方便三昧。

สมัยนั้นพระโลกนาถเจ้า ทรงใช้กำลังแห่งพุทธานุภาพฉายศุภรังสีนานาประการออกจากพระโอษฐ์ อันมีวรรณะห้าประการ มีเขียว เหลือง แดง ขาว เป็นต้น แต่ละวรรณะหนึ่งนั้นมีพุทธนิรมิตจำนวนประมาณมิได้ อันสามารถกระทำพุทธกิจได้เป็นอจินไตย แต่ละพุทธนิรมิตหนึ่ง ๆ ก็มีโพธิสัตว์นิรมิตอีกจำนวนประมาณมิได้ ที่สรรเสริญอยู่ซึ่งพระพุทธคุณอันรัศมีนั้นมีความสวยงามและวิเศษยิ่งนัก จักหยั่งวัดได้โดยยาก เบื้องบนจรดเนวสัญญานาสัญญาทิพยภูมิ เบื้องล่างจนถึงอเวจีมหานรกและนิรยสถานอีก แปดหมื่นโดยรอบนั้น

---

๑ อีกชื่อคือ พุทธปาติศิษย์ของท่านนาคารชุน ผู้ก่อตั้งนิกายมาธยมิกะ

๒ หรือ กุภาน ชื่อแคว้นโกเผนในประเทศกรีก, ชื่อที่พวกฮั่นเรียกแคว้นแคชเมียร์

ก็ส่องฉายไปถึง สรรพสัตว์ในนั้นที่ได้ประสบพระพุทธรังสีนี้แล้ว ย่อมมีปกติระลึกถึงพระพุทธเจ้า แล้วล้วนได้บรรลุอุปายสมาธิของพระโพธิสัตว์ที่ดำรงปฐมภูมิ

爾時眾中。有新發意菩薩四十九人。各欲從佛求長壽命。無能發問。

ครั้งนั้นท่ามกลางธรรมสภา มีโพธิสัตว์ผู้เพิ่งบังเกิดโพธิจิตสี่สิบเก้าคน ล้วนปรารถนาจักขอความมีอายุยืนยาวจากพระพุทธองค์แต่มิอาจทูลถาม

時文殊師利菩薩。知有所疑。從座而起。偏袒右肩。合掌向佛。而白佛言。世尊。我見眾中有所疑者。今欲諮問。唯願如來。聽我所說。

พระมัญชุศรีโพธิสัตว์ล่วงรู้ความสงสัยเหล่านั้น จึงลุกจากอาสนะลดผ้าอุตตราสงค์เฉวียงบ่าขวาประนมกรด้านพระพุทธองค์แล้วทูลว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า ข้าพระองค์พบว่าในธรรมสภาแห่งนี้มีผู้สงสัยอยู่ บัดนี้จึงขอประทานพระบรมพุทธานุญาตทูลถาม ขอพระตถาคตโปรดสดับด้วยเถิด

佛言。善哉善哉。文殊師利。汝有所疑。當恣汝問。

ตรัสว่า สาธุๆ มัญชุศรีเธอสงสัยก็จงถามเถิด

文殊師利言。世尊。一切眾生。於生死海。造諸惡業。從劫至劫。輪迴六道。縱得人身。得短命報。云何令其得壽命長。滅諸惡業。唯願世尊。說長壽法。

พระมัญชุศรีทูลว่า ข้าแต่พระโลกนาถ สรรพสัตว์ทั้งปวงในสังสารวัฏสาคร ได้กระทำอกุศลกรรมต่างๆ จากกัลป์[๓] หนึ่งถึงอีกกัลป์หนึ่ง วนเวียนอยู่ในภูมิทั้งหก แม้นว่ามีกายมนุษย์แต่ได้รับวิบากให้อายุขัยสั้น ด้วยเหตุไฉนจักยังให้สัตว์เหล่านั้นมีอายุขัยยืนยาว สลายอกุศลกรรมทั้งปวง ขอพระโลกนาถเจ้า ตรัสธรรมอันยังให้มีอายุขัยยืนยาวนานด้วยเถิดพระเจ้าข้า

---

๓ ***กัลป์,กัป*** *คือ กาลกำหนด,ระยะเวลายาวนานเหลือเกิน ที่กำหนดว่าโลกคือสกลจักรวาฬประลัยครั้งหนึ่ง (ศาสนาฮินดูว่าเป็นวันคืนหนึ่งของพระพรหม) ท่านให้เข้าใจด้วย อุปมาว่า เปรียบเหมือนมีภูเขาศิลาล้วน กว้าง ยาว สูง ด้านละ ๑ โยชน์ทุก ๑๐๐ ปี มีคนนำผ้าเนื้อละเอียดอย่างดีมาลูบครั้งหนึ่ง จนกว่าภูเขานั้นจะสึกหรือสิ้นไป กัปหนึ่งยาวกว่านั้น*

佛言。文殊汝大慈無量。愍念罪苦眾生。能問斯事。我若具說。一切眾生。無能信受。

ตรัสว่า มัญชุศรีเธอมีเมตตายิ่งใหญ่ประมาณมิได้ ที่ระลึกถึงบาปทุกข์ของสรรพสัตว์ จึงสามารถถามเรื่องราวเหล่านั้น หากตถาคตกล่าว สรรพสัตว์ทั้งปวงจักมิอาจศรัทธาน้อมรับ

文殊師利重白佛言。世尊。一切種智。天人之師。普覆眾生。是大慈父。一音演說。為大法王。唯願世尊。哀愍廣說。

พระมัญชุศรีได้ทูลย้ำว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้าผู้สัพพัญญู ผู้เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ในหมู่สัตว์ผู้โง่เขลาทั้งปวง ทรงเป็นบิดาผู้มีเมตตายิ่งใหญ่ พระสุรเสียงเดียวของพระองค์ที่เป็นมหาธรรมราชา ขอพระโลกนาถเจ้าโปรดสงสาร ตรัสแสดงให้กว้างขวางออกไปเถิดพระเจ้าข้า

佛便微笑。普告大眾。汝等諦聽。當為汝說。過去世時。有世界名無垢清淨。其土有佛。號普光正見 、如來、 應供、正徧知、明行足、善逝、世間解、無上士、調御丈夫、天人師、佛、世尊。為無量無邊菩薩大眾。恭敬圍繞。

พระพุทธองค์ทรงแย้มสรวลแล้วรับสั่งกับมหาชนว่า เธอทั้งหลายพึงสดับเถิด ตถาคตจะกล่าวแก่เธอ เมื่ออดีตชาติมีโลกธาตุหนึ่งชื่อ **ศุทธิวิมล** ดินแดนนั้นมีพระพุทธเจ้าพระนามว่า **สมันตประภาสัมมา ทัศนะ** เป็นผู้เสด็จมาแล้วอย่างนั้น ผู้ไกลจากกิเลสและควรบูชา ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ ผู้สมบูรณ์ด้วยวิชชาและจรณะ ผู้เสด็จไปดีแล้วผู้รู้แจ้งโลก ผู้ยอดเยี่ยมหาผู้อื่นเสมอมิได้ ผู้ฝึกบุรุษที่ควรฝึก ผู้เป็นครูของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ผู้ตื่นแล้วและเป็นที่พึ่งแห่งโลก มีโพธิสัตว์หมู่ใหญ่ประมาณจำนวนมิได้หาขอบเขตมิได้แวดล้อมอยู่ด้วยเคารพ

其佛法中。有一優婆夷。名曰顛倒。聞佛出世。求欲出家。悲號嘑哭。白彼佛言。世尊。我有惡業。求欲懺悔。唯願世尊。聽我具說。我於昔時。身懷胎孕。足滿八月。為家法故。不貪兒息。遂服毒藥。殺子傷胎。唯生死兒。人形具足。曾聞智人來謂我言。若固傷胎。此人現世得重病報。壽命短薄。墮阿鼻獄。受大苦惱。我今惟忖。生大悲懼。唯願世尊。以慈悲力。為我說法。聽我出家。令免斯苦。

เมื่อพุทธุปบาทกาลครั้งนั้น มีอุบาสิกาหนึ่งชื่อ **วิปลาส** ได้ยินว่าพระพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้นแล้วในโลก จึงปรารถนาจักออกบวช ได้ร้องไห้คร่ำครวญมาทูลพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า หม่อมฉันมีอกุศลกรรม ปรารถนาจักขมากรรม ขอพระโลกนาถเจ้าโปรดสดับวาจาของหม่อมฉันด้วยเถิด เมื่อกาลก่อนหม่อมฉันได้ทำลายครรภ์ที่ครบแปดเดือนบริบูรณ์ เพราะกฎของบ้านจึงมิต้องการเด็กเอาไว้ จึงวางยาพิษสังหารบุตรทำลายครรภ์ บุตรที่เป็นตายนี้มีลักษณะของมนุษย์โดยสมบูรณ์แล้ว เคยได้ยินบัณฑิตกล่าวกับหม่อมฉันว่า หากทำลายครรภ์แล้ว บุคคลนี้ในชาติปัจจุบันย่อมเป็นผู้มีโรคร้ายแรง มีอายุขัยสั้น ชะตาเปราะบาง จะตกสู่อเวจีรับทุกขเวทนาแสนสาหัส บัดนี้หม่อมฉันใคร่ครวญแล้วจึงเกรงกลัวยิ่งนัก ขอพระโลกนาถเจ้าทรงอาศัยกำลังแห่งพระเมตตากรุณา แสดงธรรมแก่หม่อมฉันให้ได้โอกาสออกบวช งดเว้นซึ่งทุกข์นั้นด้วยเถิด

爾時普光正見如來。告顛倒言。世間有五種懺悔難滅。何等為五。一者殺父。二者殺母。三者殺胎。四者出佛身血。五者破和合僧。如此惡業。罪難消滅。

สมัยนั้น พระสมันตประภาสัมมาทัศนะตถาคต พระกรุณาตรัสแก่นางวิปลาสว่า ในจักรวาลมีขมากรรมห้าชนิดที่ยากจักสลายกรรมได้มีประการใดๆ หนึ่งฆ่าบิดา สองฆ่ามารดา สามปหารครรภ์ สี่ยังพระพุทธเจ้าให้ห้อพระโลหิต ห้าทำลายสามัคคีแห่งสงฆ์อกุศลกรรมเหล่านี้แหละ ที่มีบาปยากจักดับสลาย

爾時顛倒女人。嘑號哽咽。悲泣雨淚。五體投地。踠轉佛前。而白佛言。世尊。大慈救護一切。唯願世尊。憐愍說法。

ครั้งนั้นนางวิปลาส จึงร้องไห้คร่ำครวญแล้วหลั่งรินน้ำตาดั่งสายฝน กระทำเบญจางคประดิษฐ์ เฉพาะพระพุทธพักตร์แล้วทูลว่า พระโลกนาถเจ้าทรงพระเมตตายิ่งใหญ่อนุเคราะห์คุ้มครองสัตว์ทั้งปวง ขอพระโลกนาถเจ้าสงสารหม่อมฉันโปรดแสดงธรรมด้วยเถิด

普光正見如來。而重告言。汝此惡業。當墮阿鼻地獄。無有休息。熱地獄中。暫遇寒風。罪人暫寒。寒地獄中。暫遇熱風。罪人暫熱。無間地獄。無有是處。上火徹下。下火徹上。四面

鐵牆。上安鐵網。東西四門。有猛業火。若有一人。身亦徧獄。身長八萬由旬。若眾多人。亦皆徧滿。罪人徧身。有大鐵蛇。其毒苦痛。甚於猛火。或從口入。從眼耳出。周帀纏身。從劫至劫。罪人肢節。常出猛火。復有鐵鵄。啄食其肉。或有銅狗。齩齧其身。牛頭獄卒。手執兵具。發大惡聲。如雷霹靂。汝固殺胎。當受此苦。我若妄說。不名為佛。

พระสมันตประภาสัมมาทัศนะตถาคต ทรงกล่าวย้ำอีกว่า อกุศลกรรมนี้ของเธอ จักยังให้ตกอเวจีมหานรกหาการหยุดพักมิได้ ในนรกร้อนเมื่อได้สัมผัสลมเย็นชั่วครู่อกุศลบุคคลก็ยังเย็นชั่วครู่ ในนรกเย็นเมื่อได้สัมผัสลมร้อนชั่วครู่อกุศลบุคคลก็ร้อนชั่วครู่ แต่อเวจีนรกนั้นมิเป็นเช่นนี้ เพลิงจากด้านบนลุกโชนตลอดถึงเบื้องล่าง เพลิงจากเบื้องล่างพวยพุ่งตลอดถึงเบื้องบน ทั้งสี่ด้านเป็นกำแพงเหล็กกล้า ด้านบนมีตาข่ายเหล็กกล้า ทวารด้านตะวันออก ตะวันตกทั้งสี่ทิศล้วนร้อนแรงด้วยเปลวเพลิงแห่งกรรม หากมีบุคคลเดียวกายก็จักเต็มไปด้วยเพลิง แม้นจักมีกายสูงแปดหมื่นโยชน์ก็ตาม ฤๅหากมีหลายคนก็จักเต็มไปด้วยเพลิงทั้งสิ้น ทั่วสรรพางค์

กายแห่งคนบาปนั้นจักมีอสรพิษเหล็กขนาดมหึมา ที่มีพิษร้ายแรงยังให้เกิดทุกขเวทนายิ่งด้วยเปลวเพลิง บ้างเลื้อยเข้าทางปาก บ้างเข้าทางตาแล้วออกทางหูผูกรัดอยู่รอบกาย เป็นเวลาจากกัลป์หนึ่งถึงอีกกัลป์หนึ่ง แขนและขาของคนบาปนั้นจักมีเปลวเพลิงประทุออกมาอยู่เป็นนิจ ยังมีอีกาเหล็กที่จิกกินเนื้อ บ้างก็มีสุนัขทองแดงมากัดเคี้ยวกายนั้น มีนายนิรยบาลซึ่งมีศีรษะเป็นวัวถือมีดดาบ ไล่ตวาดด้วยเสียงอันดุร้ายประหนึ่งอสุนีบาต เธอเป็นผู้ปหารครรภ์เสียแล้ว พึงรับทุกข์เช่นนี้หากเรามุสา แล้วไซร้ย่อมมิได้ชื่อว่าพุทธะ

爾時顛倒女人。聞佛說已。悲咽躃地。漸得稣息。重白佛言。世尊。唯我一人。受斯苦痛。為復一切眾生。皆受此苦。

ครั้งนั้นเมื่อนางวิปลาส ได้สดับพระพุทธวจนะแล้ว จึงยิ่งร้องไห้คร่ำครวญแล้วเกลือกกลิ้งที่ผืนดิน เมื่อสติเริ่มคืนกลับจึงกราบทูลพระพุทธองค์อีกว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้าหาใช่หม่อมฉันผู้เดียวที่จักรับทุกขเวทนานั้น แต่ยังมีสรรพสัตว์ต่างๆ ที่จักได้รับทุกข์เช่นนี้ด้วย

普光如來告顛倒言。汝子在胎。人形具足。在生熟二藏。猶如地獄。兩石壓身。母若熱食。如熱地獄。母餐冷食。如冷地獄。終日苦痛。在無明中。汝更惡心。固服毒藥。汝此惡業。自墮阿鼻。地獄罪人是汝儔侶。

พระสมันตประภาสัมมาทัศนะตถาคต ตรัสกับนางวิปลาสว่า บุตรแห่งเธอนั้นอยู่ในครรภ์ ประกอบด้วยมนุษยลักษณะสมบูรณ์ เมื่อยามจักกำเนิด (ดั่งอยู่) ในที่สองแห่งอุปมานรกที่มีศิลาสองก้อน กดทับอยู่บนกาย มารดาหากกินอาหารร้อน (บุตร) ก็เหมือนอยู่ในนรกร้อน มารดากินอาหารเย็น ก็ดุจอยู่ในนรกเย็น ทุกข์ทรมานอยู่ในความมืดมิดจนถึงวันสุดท้าย เธอยังมีจิตบาป วางยาพิษเสีย อกุศลกรรมนี้ของเธอจักยังให้ตกสู่อเวจี คนบาปในนรกนั่นแลจักเป็นสหายของเธอ

顛倒女人悲號。重白。我聞智者說如是言。若造諸惡。值佛及僧。懺悔即滅。設所命終。入諸地獄。造小福者。還得生天。於意云何。願為我說。

นางวิปลาสโศกเศร้าแล้วทูลอีกว่า หม่อมฉันได้ยินบัณฑิตกล่าวเช่นนี้ว่า หากกระทำกรรมชั่วทั้งปวง แล้วได้พบพระพุทธเจ้าและสงฆ์ เมื่อขมากรรมแล้วกรรมย่อมดับไปได้หาไม่แล้วเมื่อสิ้นชีพจักเข้าสู่นรกทั้งหลาย ผู้กระทำกุศลเล็กน้อยจักได้เกิดยังสวรรค์ เป็นตามมตินี้หรือไม่ ขอพระองค์ตรัสแก่หม่อมฉันด้วยเถิด

普光正見如來。告顛倒言。若有衆生。造諸重罪。遇佛及僧。至誠懺悔。不復更作。罪得消滅。設所命終。閻摩羅法王推問未定。亡者生存六親眷屬。請佛迎僧。七日之內。轉讀大乘方等經典。燒香散花。當有冥使。檢覆善惡。持五色神旛。來至王所。其旛前後。歌詠讚歎。出微妙聲。柔和善順。報閻王言。此人積善。

พระสมันตประภาสัมมาทัศนะตถาคต ตรัสกับนางวิปลาสว่า หากมีสรรพสัตว์ที่ทำกรรมร้ายแรงทั้งปวง เมื่อพบพระพุทธเจ้าและสงฆ์ **ได้ขมากรรมสำนึกผิดด้วยความจริงใจ แล้วไม่กระทำอีก** บาปนั้นย่อมดับสลายไป เมื่อสิ้นชีพแล้วพญายมราชผู้ทรงธรรมจักไต่ถามด้วยยังไม่แน่ชัด

ญาติมิตรทั้งหก[๔] ประเภท ผู้ยังมีชีวิตอยู่ของผู้สิ้นชีพนั้น หากได้อัญเชิญพระพุทธเจ้าและนิมนต์หมู่สงฆ์ให้ภายในเจ็ดทิวาเจ็ดราตรีมาสังวัธยายมหายานสูตรซ้ำๆ ร่ำสุคนธ์และเกลี่ยดอกไม้บูชาแล้วไซร้ จักมียมทูตผู้ตรวจสอบความดีชั่วถือ**ธวัชเบญจรงค์**[๕] มายังเบื้องหน้ายมราช ตลอดทั้งเบื้องหน้าและหลังของธงนั้นจะมีเสียงสรรเสริญสดุดี ไพเราะน่าฟังแล้วประกาศต่อยมราชนั้นว่า บุคคลนี้ได้สั่งสมกุศลเอาไว้

或多亡者。七日之內。信邪倒見。不信佛法大乘經典。無慈孝心。無慈悲心。當有冥使。持一黑旛。其旛前後。有無量惡鬼。報閻王言。此人積惡。

ยังมีผู้สิ้นชีพเป็นอันมากในเจ็ดทิวา ได้หลงเชื่อต่อมิจฉาทิฐิมีความเห็นวิปลาส มิศรัทธาพุทธธรรมคือมหายานสูตร ไร้จิตกตัญญูและจิตเมตตากรุณา จักมียมทูตถือเอากาพธวัชมา ตลอดทั้งเบื้องหน้าและหลังของธงสีดำนั้น จะมีปีศาจร้ายจำนวนประมาณมิได้ประกาศต่อยมราชนั้นว่า บุคคลนี้ได้สั่งสมอกุศลเอาไว้

爾時閻羅法王。見五色旛至。心大歡喜。高聲唱言。願我罪身。亦同汝善。當此之時。諸地獄中。變為清泉。刀山劒樹。如蓮華生。一切罪人。咸受快樂。若見黑旛。閻王瞋怒。惡聲震裂。則將罪人。付十八獄。或上劒樹。或刀山中。或臥鐵牀。或抱銅柱。牛犂拔舌。碓擣磑磨。一日之中。萬死萬生。乃至展轉。墮阿鼻獄。受大苦痛。從刼至刼。無有休息。

ครั้งนั้นยมธรรมราชา เมื่อได้เห็นธวัชเบญจรงค์มาถึงจิตก็เป็นสุขโสมนัสยิ่งนัก จักกล่าวด้วยเสียงอันดังว่า ขอให้กายอันเป็นโทษของเรามีกุศลเช่นเธอด้วยเถิด ในเพลานั้นในนิรยสถานทั้งหลายจึงแปรเปลี่ยนเป็นบ่อน้ำใส ภูเขาดาบต้นไม้มีด ก็(แปรเปลี่ยน)ดุจดอกบัว บรรดาคนบาปทั้งปวงนั้นล้วนได้รับความสุขเกษม หากได้เห็นกาฬธวัช ยมราชจักโกรธเคืองยิ่งนักกับตวาดด้วยสุรเสียงอันดุดัน แล้วนำคนบาปไปยังนรกทั้งสิบแปดขุม บ้างขึ้นต้นไม้มีด บ้างอยู่ในภูเขาดาบ บ้างนอนบนเตียงเหล็กร้อน บ้างอุ้มเสา ทองแดงร้อน

---

[๔] 六親 *คือ* ***ญาติทั้ง*** *๖ คือ พ่อ แม่พี่น้อง เมีย ลูก*

[๕] *คือ* ***ธง ๕*** *สีซึ่งถือว่าเป็นธงมงคล*

มียมทูตศีรษะวัวมาตัดดึงลิ้น บดขยี้ร่างกาย ในหนึ่งวันจักเกิดและตายนับหมื่นครั้งวนเวียนอยู่เช่นนี้ บ้างตกสู่อเวจีมหานรกรับทุกข์ทรมานใหญ่หลวงนัก จากกัลป์หนึ่งถึงกัลป์หนึ่งมิได้หยุดพักแม้ขณะเดียว

所言未訖。爾時空中。有大惡聲。唤言。顛倒女人。汝固殺胎。受短命報。我是鬼使。故來追汝。顛倒女人。驚愕悲泣。抱如來足。唯願世尊。為我廣說。諸佛法藏。滅罪因緣。死當願畢。

ขณะที่ยังตรัสไม่จบ ขณะนั้นในอากาศมีเสียงอันดุร้ายร้องว่า นางวิปลาส เจ้าได้ปหารครรภ์เสียแล้ว จักได้รับวิบากคืออายุขัยสั้น เราคือยมทูต เหตุนี้จึงมารับเจ้า นางวิปลาสจึงหวาดกลัวตื่นตระหนกแล้วร่ำไห้ยึดพระบาทแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ พลางกล่าวว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า โปรดแสดงธรรมปิฎกของพระพุทธเจ้าทั้งปวง อันจักดับเหตุปัจจัยแห่งบาปแก่หม่อมฉันด้วยเถิด อันความตายจักมาถึงแล้วพระเจ้าข้า

爾時普光正見如來。以佛威力。報鬼使言。無常殺鬼。我今現欲為顛倒女。說長壽命滅罪經。且待須臾。自當有證。汝當諦聽。我當為汝。依過去千佛。說諸佛祕法長壽命經。令遣汝等。遠離惡道。

พระสมันตประภาสัมมาทัศนะตถาคต ตรัสกับยมทูตนั้นด้วยพระพุทธานุภาพว่า ดูก่อน**อนิจจภูติ**[๖] บัดนี้ตถาคตจักแสดง จิรายุวัฒนกรรมนิโรธสูตรแก่นางวิปลาสนี้ จงรอสักเดี๋ยวเถิด เธอเองก็จักได้เป็นสักขีด้วย จงได้สดับเถิดนางวิปลาส ตถาคตจะกล่าวแก่เธอ ด้วยพระพุทธเจ้าในอดีตจำนวนหนึ่งพัน ได้แสดง จิรายุวัฒนสูตรที่เป็นความลับของพระพุทธเจ้าทั้งปวงไว้บัดนี้จักมอบแก่เธอ ยังให้ไกลจากอบายมรรค

顛倒當知。此無常殺鬼。情求難脫。縱有無量百千金銀瑠璃硨磲赤珠瑪瑙。而將贖命。無能得免。縱使國王王子。大臣長者。恃其勢力。無常鬼至。斷其寶命。無一能免。

---

[๖] 無常殺鬼、無常死鬼 *คือ ชื่อยมทูตที่มารับดวงวิญญาณผู้ตาย มีความหมายคือ ภูมิแห่งความไม่เที่ยง หรือภูติแห่งความตาย*

พึงทราบเถิดวิปลาส การหมายให้พ้นจากอนิจจภูตินี้ยากยิ่ง แม้นจักมีทอง เงิน ไวฑูรย์ บุษราคัม โมรา ทับทิม จำนวนร้อยพันประการหาประมาณมิได้ นำมาไถ่ถอนชีวิตก็มิอาจกระทำ แม้นจักใช้อำนาจแห่งพระราชา ราชบุตร มหาอำมาตย์ คหบดีเหล่านั้น เมื่ออนิจจภูติมาถึงแล้วย่อมยังอายุขัยที่มีค่าดุจรัตนะให้ขาดสิ้นไป ไม่มีแม้ใครเลยที่จะละเว้น

顛倒當知。唯佛一字。能免斯苦。顛倒。世有二人。甚為希有。如優曇花。難可值遇。一者不行惡法。二者有罪即能懺悔。如是之人。甚為希有。汝能至心。於我懺悔。我當為汝說長壽經。令汝得免無常鬼苦。

พึงทราบเถิดวิปลาส มีเพียงพระพุทธะที่สามารถเว้นซึ่งทุกข์นั้น วิปลาสเอ๋ย ในโลกมีบุคคลสองประเภทที่จักมีได้ยากยิ่งดุจ**ดอกอุทุมพร**[๗] ยากจักได้ประสบคือ หนึ่งผู้มิประพฤติอกุศลธรรม สองผู้มีบาป แล้วสามารถขมากรรม บุคคลเช่นนี้ที่จักหามีได้ยาก เธอสามารถสำนึกผิดต่อตถาคตด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ ตถาคตจึงจะแสดงจิรายุวัฒนสูตรแก่เธอ ยังให้เธอเว้นเสียซึ่งทุกข์จากอนิจจภูติ

顛倒當知。未來世中。五濁亂時。若有眾生。造諸重罪。殺父害母。毒藥殺胎。破塔壞寺。出佛身血。破和合僧。如是等罪。五逆眾生。若能受持此長壽經。書寫讀誦。若自書。若遣人書。猶尚罪滅。得生梵天。何況汝今親得見我。善哉顛倒。汝於無量曠劫。種諸善根。我今因汝善問。慇懃懺悔。即得轉于無上法輪。能度無邊生死大海。能與波旬共戰。能摧波旬所立勝幢。汝當諦聽。我當依過去諸佛。說十二因緣法。

พึงทราบเถิดวิปลาส ในอนาคตเมื่อสมัยแห่งความเสื่อมและความวุ่นวาย**ห้าประการ**[๘] หากมีสรรพสัตว์กระทำบาปร้ายแรง ฆ่าบิดา ทำร้ายมารดา วางยาพิษทำลายครรภ์ ทำลายพระสถูปและอาราม ยังพระพุทธเจ้าให้ห้อพระโลหิต ยังสงฆ์ให้แตกแยก ด้วยกรรมต่างๆ นี้สรรพสัตว์ที่ต้องอนันตริยกรรม

---

[๗] *หรือต้นมะเดื่อ เป็นชื่อต้นไม้ในนิยายซึ่งกล่าวกันว่าออกผลโดยไม่ผลิดอกต่อ ๓,๐๐๐ ปีจึงจะออกดอกครั้งหนึ่ง มีปรากฏในนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาหมายถึงสิ่งที่หายากนานๆ ครั้งจึงจะเกิดขึ้น และเปรียบความหมายกับการปรากฏขึ้นของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ว่ายากยิ่งนัก*

แล้ว หากสามารถ**จดจำ**[๙] จิรายุวัฒนสูตรนี้ ได้**จารึกคัดลอก**[๑๐] อ่านท่องสาธยาย แม้เขียนด้วยตน แม้จ้างวานให้ผู้อื่นเขียน ก็เสมือนว่าบาปโทษนั้นดับสิ้นไป ได้อุบัติยังพรหมโลก แล้วจักประสาใดกับเธอที่อยู่ใกล้ได้แลเห็นตถาคตในบัดนี้เล่า ดีแล้ววิปลาส ในกัลป์อันว่างเปล่าจำนวนประมาณมิได้ เธอได้ปลูกฝังกุศลมูลทั้งปวงเอาไว้ เป็นเหตุให้ตถาคตไต่ถามเธอด้วยดี และรับขมากรรมด้วยอัธยาศัยอันดี จักยังให้พระอนุตรธรรมจักรได้หมุนไป สามารถฉุดช่วยสังสารวัฏสาครอันไร้ขอบเขต สามารถยังให้ผู้มีบาป มีกายสั่นเทาด้วยความกลัว สามารถหักโค่นกาพธวัชของ**ผู้มีบาป**[๑๑] เธอพึงสดับเถิด ตถาคตจักแสดง**ธรรมอันเป็นเหตุปัจจัยสิบสองประการ**[๑๒] ตามพระพุทธเจ้าทั้งปวงในครั้งอดีต

無明緣行。行緣識。識緣名色。名色緣六入。六入緣觸。觸緣受。受緣愛。愛緣取。取緣有。有緣生。生緣老死憂悲苦惱。

อวิชชาเป็นปัจจัยของสังขาร สังขารเป็นปัจจัยของวิญญาณ วิญญาณเป็นปัจจัยของนามรูป นามรูปเป็นปัจจัยของสฬายตนะ สฬายตนะเป็นปัจจัยของผัสสะ ผัสสะเป็น

ปัจจัยของเวทนา เวทนาเป็นปัจจัยของตัณหา ตัณหาเป็นปัจจัยของอุปาทาน อุปาทานเป็นปัจจัยของภพ ภพเป็นปัจจัยของชาติ เพราะชาติเป็นปัจจัยชรามรณะจึงมี **โสกะ ปริเทวะ ทุกข์โทมนัส อุปายาส**[๑๓] จึงมีพร้อม[๑๔]

無明滅即行滅。行滅即識滅。識滅即名色滅。名色滅即六入滅。六入滅即觸滅。觸滅即受滅。受滅即愛滅。愛滅即取滅。取滅即有滅。有滅即生滅。生滅即老死憂悲苦惱滅

เมื่ออวิชชาดับสังขารจึงดับ เมื่อสังขารดับวิญญาณจึงดับ เมื่อวิญญาณดับนามรูปจึงดับ เมื่อนาม รูปดับสฬายตนะจึงดับ เมื่อสฬายตนะดับผัสสะจึงดับ เมื่อผัสสะดับเวทนาจึงดับ เมื่อเวทนาดับตัณหาจึงดับ เมื่อตัณหาดับอุปาทานจึงดับ เมื่ออุปาทานดับภพจึงดับ เมื่อภพดับชาติจึงดับ เพราะชาติดับสิ้นชรามรณะจึงดับ โสกะ ปริเทวะ ทุกข์โทมนัส อุปายาสจึงล้วนดับจนสิ้นเชื้อ[๑๕]

---

๘ *ความเสื่อมทางพระพุทธศาสนาแบ่งไว้ ๕ ประการ คือ ๑.**ความเสื่อมแห่งทิฐิ** ด้วยหากพระสัทธรรมดับสูญแล้ว มิจฉาทิฐิย่อมจักรุ่งเรืองเข้าแทนที่กุศลกรรมอันดีงามย่อมมิอาจจะเจริญได้ ๒.**ความเสื่อมเพราะกิเลส** สรรพสัตว์ถูกอวิชชาครอบงำให้ไร้ปัญญาญาน ยึดมั่นเคลือบย้อมในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ตัณหา*

ราคะทั้งปวง ให้ละโมบโลภมาก ทำการรบราฆ่าฟันเพื่อแย่งชิงทรัพย์สินต่างๆ และลวงล่อโป้ปดแก่กัน ๓.**ความเสื่อมของสัตว์** สรรพสัตว์ไม่รู้กตัญญูต่อบุพการี มิละอายต่อบาปและมิเกรงกลัวต่อผลของบาป มิสร้างกุศลความดี ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตอย่างไร้ความปราณี และเป็นผู้ไม่มีศีล ๔.**ความเสื่อมแห่งอายุ** ด้วยเพราะมีอกุศลกรรมเพิ่มพูน จึงบั่นทอนอายุขัยของมนุษย์โลกให้เหลือสั้นลง และ ๕.**ความเสื่อมแห่งกัลป์** คือกัลป์ที่เราดำรงอยู่นี้ย่อมมีการเสื่อมสลายไปในอนาคต อาจจากอุทกภัย อัคคีภัย โรคาภัย และวิบัติภัยทั้งปวงเป็นต้น

๙ 受持 **อุทฺคฺรหณมฺ** คือการจดจำ

๑๐ 書寫 **เลขนา** การเรียน หรือการคัดลอก ปัจจุบันคือการตีพิมพ์เผยแผ่

๑๑ 波旬 ศัพท์เดิมคือ ปาปียสฺ,ปาปิมนฺ,ปาปิมา แปลว่า ผู้มีบาป คนชั่ว คนเลว ผู้ฆ่า มาร

๑๒ คือ **ปฏิจจสมุปบาท**, อิทัปปัจจยตา (ภาวะที่มีอันนี้ๆเป็นปัจจัย), ปัจจยาการ (อาการที่สิ่งทั้งหลายเป็นปัจจัยแก่กัน)

๑๓ **โสกะ** ความเศร้าโศก, **ปริเทวะ** ความบ่นพร่ำรำพัน, **ทุกขะ** ความทุกข์กาย, **โทมนัสสะ** ความเสียใจและ**อุปายาสะ** ความคับแค้นใจเหมือนน้ำมันที่เดือดร้อนอยู่ในกระทะ คือ โสกะ ส่วนน้ำมันที่เดือดล้นออกมา คือ ปริเทวะ น้ำมันที่เดือดมากแล้วกำลังล้นออกมา (บ่น) แล้วแห้งเหือดกลับไป คือ อุปายาสะ พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๗ พระสุตตันตปิฎกเล่มที่๙ สังยุตตนิกาย ขันธวารวรรค หน้าที่๔๒ อัตตทีปวรรคที่๕ อัตตทีปสูตร ว่าด้วยการพึ่งตนพึ่งธรรมหน้าที่ ๔๓.(๘๘) ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เมื่อภิกษุรู้ว่ารูปไม่เที่ยง แปรปรวนไป คลายไป ดับไปเห็นตามความเป็นจริงด้วยปัญญาอันชอบอย่างนี้ว่า รูปในกาลก่อน และรูปทั้งมวลในบัดนี้ล้วนไม่เที่ยง เป็นทุกข์มีความแปรปรวน เป็นธรรมดา ดังนี้ ย่อมละ โสกะ ปริเทวะ ทุกข์โทมนัส และอุปายาสได้เพราะละโสกะเป็นต้นเหล่านั้นได้จึงไม่สะดุ้ง เมื่อไม่สะดุ้ง ย่อมอยู่เป็นสุขภิกษุผู้มีปกติอยู่เป็นสุข เรากล่าวว่า ผู้ดับแล้วด้วยองค์นั้น. ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เมื่อภิกษุรู้ว่าเวทนาไม่เที่ยง ฯลฯ สัญญาไม่เที่ยง ฯลฯ สังขารไม่เที่ยง ฯลฯ วิญญาณไม่เที่ยง แปรปรวนไปคลายไป ดับไป เห็นตามความเป็นจริงด้วยปัญญาอันชอบอย่าง

นี้ว่า วิญญาณในกาลก่อน และวิญญาณทั้งมวลในบัดนี้ล้วนไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา ดังนี้ย่อมละโสกะ ปริเทวะ ทุกข์โทมนัส และอุปายาสได้ เพราะละโสกะเป็นต้นเหล่านั้นได้ย่อมไม่สะดุ้ง เมื่อไม่สะดุ้ง ย่อมอยู่เป็นสุข ภิกษุผู้มีปกติอยู่เป็นสุข เรากลาวว่าผู้ดับแล้วด้วยองค์นั้น.จบสูตรที่๑. เนื้อความพระไตรปิฎกเล่มที่๑๗ บรรทัดที่๙๔๘ – ๙๘๐. หน้าที่๔๒ – ๔๓.

๑๔ *ความหมายคือ* ***ความไม่รู้*** *คือไม่รู้อริยสัจสี่(อวิชชา) ให้เกิด****สภาพที่ปรุงแต่ง****(สังขาร) เกิด****ความรู้แจ้งอารมณ์****(วิญญาณ) เกิด****นามและรูป****(นามรูป) เกิด****อายตนะภายใน****หก มีหู ตา จมูก ลิ้น กาย ใจ ที่เป็นเครื่องรับอารมณ์ไปปรุงแต่ง(สฬายตนะ) เกิด****ความกระทบ****(ผัสสะ) เกิด****ความเสวยอารมณ์****(เวทนา) เกิดความทะยานอยาก ได้แก่ตัณหาหก คือ อยากในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสทางกาย และในธรรมารมณ์(ตัณหา) เกิดความยึดมั่น มีสี่ประการ คือ ๑.กามุปาทาน ยึดมั่นในกาม ๒.ทิฏฐุปาทาน ยึดมั่นในทิฏฐิหรือทฤษฎี คือความเห็น ลัทธิเป็นต้น ๓.สีลัพพตุปาทาน ยึดมั่นในศีลและพรต ลัทธิพิธี ที่ทำสืบๆกันมา ตามความนิยม มิได้ทำไปด้วยความรู้ความเข้าใจตามหลักเหตุและผล ๔.อัตตวาทุปาทาน ยึดมั่นในวาทะว่าตัวตน คือความสำคัญมั่นหมายสิ่งทั้งปวงว่ามีตัวตน รวมทั้งการสำคัญว่าตัวตนนี้เป็นเพียงสิ่งที่ประชุมกันเข้า เป็นไปตามเหตุปัจจัยทั้งหลายที่มาสัมพันธ์กันล้วนๆ(อุปาทาน) เกิด****ภาวะชีวิต****(ภพ) เกิดความเกิด คือความปรากฏขึ้นแห่งขันธ์ทั้งหลาย การได้อายตนะ(ชาติ) เกิด****ความแก่และความตาย*** *ทั้ง ๑๒ ข้อเป็นปัจจัยต่อเนื่องกันไป หมุนเวียนเป็นโคจร ไม่มีต้นไม่มีปลาย เรียกว่า* ***ภวจักร*** *– การอธิบายในย่อหน้าของพระสูตรตอนนี้เรียกว่า* ***สมุทยวาร*** *คือฝ่ายสมุทัย (อริยสัจข้อที่๒) แสดงให้ เห็นความเกิดขึ้นของทุกข์เรียกการแสดงแบบนี้ว่า* ***อนุโลมปฏิจจสมุปบาท (Direct Dependent Origination)***

๑๕ *ย่อหน้านี้ตรงข้ามกับย่อหน้าข้างต้น เป็นนิโรธวาร คือฝ่ายนิโรธ ใช้อธิบายอริยสัจข้อที่๓ เรียกว่า ปฏิโลมปฏิจจสมุปบาท (Reverse Dependent Origination) แสดงให้เห็นความดับไปแห่งทุกข์ด้วยอาศัยความดับไปของปัจจัยทั้งหลายสืบเนื่องกันไปจนสิ้น*

顛倒當知。一切眾生。不能見於十二因緣。是故輪轉生死苦趣。若有人見十二因緣者。即是見法。見法者即是見佛。見佛者即是佛性。何以故。一切諸佛。以此為性。汝今得聞我說此十二因緣。汝今以得佛性清淨。堪為法器。我當為汝說一實道。汝當思惟。守護一念。一念者謂菩提心。菩提心者。名曰大乘。諸佛菩薩。為眾生故。分別說三。汝當念念常懃守護是菩提心。勿令忘失。縱有五陰四蛇。三毒六賊。一切諸魔。來所侵嬈。終不能變是菩提心。因獲如是菩提心故。身如金剛。心如虛空。難可沮壞。因不壞故。即得阿耨多羅三藐三菩提。因得阿耨多羅三藐三菩提故。常樂我淨具足而有。即能遠離此無常殺鬼。生老病死諸地獄苦。

พึงทราบเถิดวิปลาส สรรพสัตว์ทั้งปวงมิอาจเห็น **ปฏิจจสมุปบาท** ด้วยเหตุนี้จึงเวียนว่ายในสังสารวัฏทุกขภูมิ หากมีผู้เห็นปฏิจจสมุปบาทก็ย่อมเห็นธรรม เมื่อเห็นธรรมแล้วก็คือการเห็นพระพุทธะ เมื่อเห็นพระพุทธะแล้วก็คือการเห็นพุทธภาวะ เหตุไฉนนั้นฤา เพราะบรรดาพระพุทธเจ้าทั้งปวง

ก็มีภาวะอยู่ เช่นนี้บัดนี้เธอได้ยินตถาคตแสดงปฏิจจสมุปบาท บัดนี้เธอจึงบรรลุความบริสุทธิ์แห่งพุทธภาวะ เป็นธรรมภาชนะ (ที่รองรับธรรม) อันยิ่ง ตถาคตจักแสดงเอกายนมรรคคือทางอันเป็นเอก เธอพึง**ตรึกตรองโดยแยบคาย**[๑๖] รักษาดูและระลึกไว้ในคราวเดียวเถิด อันการระลึกไว้ในคราวเดียวนั้นแลคือโพธิจิต ผู้มีโพธิจิตนั่นแลชื่อว่ามหาพุทธยาน พระพุทธเจ้าโพธิสัตว์ทั้งหลายด้วยเหตุเพื่อสรรพสัตว์แล้ว จึงแสดงแยกแยะว่า**ตรียาน**[๑๗] เธอพึงระลึกใส่ใจต่อโพธิจิตนี้อยู่เป็นนิจ อย่าให้วิบัติเลอะเลือน แม้นมีขันธ์ห้า **อสรพิษสี่ พิษสาม โจรหก**[๑๘] และมารทั้งหลายมาล่วงล้ำ ที่สุดก็อย่าได้แปรเปลี่ยนจากโพธิจิตนี้ เหตุที่รักษาอยู่ซึ่งโพธิจิตเช่นนี้ กายจึงดุจวัชระ

---

๑๖ *คือ โยนิโสมนสิการ*

๑๗ *คือพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์โปรดสรรพสัตว์ที่มีอัธยาศัยต่างกันจึง ใช้อุปายโกศล หรืออุบายอันชาญฉลาด แสดงธรรมแก่สรรพสัตว์โดยแยกเป็นยานหรือพาหนะ ๓ ประเภท คือ ๑.สาวกยาน ๒.ปัจเจกยาน ๓.พุทธยานหรือมหายาน ซึ่งที่แท้จริงแล้วไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นยานใดๆ และทั้งหมดก็คือเอกพุทธยานเดียวกันทั้งสิ้น*

๑๘ *เป็นสำนวนทางศาสนาอสรพิษทั้ง ๔ คือธาตุทั้ง ๔ คือดิน น้ำ ไฟ ลม พิษ ๓ คือ โลภะ โทสะ โมหะ, โจร ๖ คืออายตนะทั้ง ๖ มีหูตา จมูก ลิ้น กาย ใจ พระสูตรกล่าวว่า พึงรักษาทวารทั้ง ๖ คือสติ ระวังโจรคืออารมณ์ภายนอกที่มากระทบ*

จิตจึงดุจอากาศ ยากจะทำลายให้สลายย่อยยับ เหตุที่ทำลายมิได้จึงบรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิ เหตุที่บรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิจึงมีสุข บริสุทธิ์และสมบูรณ์อยู่เป็นนิจ จึงสามารถไกลจากอนิจจภูตินี้และไกลจากทุกข์ของ ชาติ ชรา โรคา มรณะและนรกทั้งปวง

佛於大眾中。說是法時。虛空鬼使作如是言。我聞世尊說是法要。地獄清淨。為蓮華池。我今現捨鬼境界。鬼復答言。顛倒。汝得道時。願見濟度。

ปางเมื่อพระพุทธศาสดาทรงแสดงธรรมเทศนาแก่มหาชนอยู่นั้น ภูติแห่งอากาศได้เปล่งวาจาขึ้นว่า เราได้สดับพระโลกนาถเจ้าแสดงธรรมภาษิตเช่นนี้ นรกภูมิกลับบริสุทธิ์กลายเป็นสระโบกขรณี บัดนี้เราได้สละซึ่งปีศาจวิสัยแล้ว กล่าวอีกว่า วิปลาสเมื่อเธอบรรลุมรรคแล้ว ขอได้พบและโปรดช่วยเหลือเราด้วยเถิด

爾時普光正見如來。復告顛倒。我已為汝。說十二因緣竟。更為汝說六波羅蜜。汝當受持。般若波羅蜜。禪波羅蜜。毗棃耶波羅蜜。羼提波羅蜜。尸波羅密。檀波羅蜜。此六波羅蜜。汝當受持。

สมัยนั้น พระสมันตประภาสัมมาทัศนะตถาคตจึงรับสั่งกับนางวิปลาสว่า ตถาคตแสดงปฏิจจสมุปบาทแก่เธอจบสิ้นแล้ว จักแสดง**ษฏฺปารมิตา**[๑๙] แก่เธอ เธอพึงน้อมรับแลทรงไว้ซึ่ง ปัญญาปารมิตา ฌานปารมิตา วิริยปารมิตา **กษานติปารมิตา**[๒๐] ศีลปารมิตา ทานปารมิตา ปารมิตาทั้งหกนี้แล เธอพึงน้อมรับแลทรงไว้เถิด

復次為汝說過去諸佛成佛之偈。而說偈言。

諸行無常 是生滅法 生滅滅已 寂滅為樂

ตถาคตจักแสดงธรรมโศลกที่ยังให้พระพุทธเจ้าในอดีตได้สำเร็จพุทธภูมิแก่เธอ แล้วตรัสว่า...

สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง มีความเกิดขึ้นและดับไปเป็นธรรมดา
เมื่อเกิดแล้วย่อมดับ ความดับสนิทเป็นสุขอย่างยิ่ง

爾時顛倒女人。聞法歡喜。心豁明淨。了了而悟。以佛神力。昇於虛空。高七多羅樹。安心靜坐。

---

๑๙ คือบารมี ๖ ยังให้ผู้บำเพ็ญครบถ้วนบริบูรณ์สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า
๒๐ คือขันติบารมี

สมัยเมื่อนางวิปลาสได้ยินธรรมนี้แล้วจึงปีติโสมนัส ดวงจิตปลอดโปร่งแจ่มใส เข้าใจแจ่มแจ้งโดยตลอด ด้วยพระพุทธานุภาพจึงเหาะขึ้นไปในอากาศสูงเท่าช่วงตาลเจ็ดต้น สงบจิตนั่งนิ่งอยู่

爾時有一大姓婆羅門。家中巨富。無與等者。忽患重病。醫人瞻之。須人眼睛。合藥療愈。時大長者。即令僮僕。行於衢路。高聲唱言。誰能忍痛。賣雙眼睛。當與千金。庫藏珍寶。任意所須。終不悋惜。

บัดนั้นพราหมณ์ผู้มีตระกูลใหญ่ท่านหนึ่ง มีครอบครัวมั่งคั่งหาผู้ใดเสมือนมิได้ เกิดเป็นโรคร้ายอย่างกะทันหัน บรรดาแพทย์วินิจฉัยว่าต้องใช้ดวงตามนุษย์ มาเป็นเครื่องยาในการรักษา เมื่อนั้นมหาคหบดีจึงสั่งบริวารให้ป่าวประกาศตามหนทางด้วยเสียงอันดังว่า ผู้ใดสามารถทนต่อความเจ็บปวด เพื่อขายดวงตาทั้งสองจักได้ค่าตอบแทนพันตำลึงทองคำพร้อมรัตนะสิ่งมีค่าในคลังสมบัติ ผู้สมัครใจจงทราบไว้ว่าจะเสียดายในภายหลังมิได้

顛倒女人。聞此語已。心大歡喜。而自念言。我今從佛聞長壽經。滅除惡業。心以了了。悟諸佛性。又得遠離無常殺鬼諸地獄苦。我當碎身報佛慈恩。高聲唱言。我今季至四十九歲。從佛聞法。名長壽經。今欲碎身不惜軀命。寫長壽經。四十九卷。欲令一切眾生。受持讀誦。我須賣眼。將寫此經。我眼無價。任汝與直。時天帝釋。化作四十九人。至顛倒所。我願為汝。書寫是經。令汝見已。當任賣眼。

นางวิปลาสเมื่อได้ยินเช่นนี้ ดวงจิตเกิดมหาโสมนัส พลางคิดว่า นับแต่ที่เราได้สดับจิรายุวัฒนสูตร จากพระพุทธองค์ อกุศลกรรมได้ถูกขจัดจนสิ้น ในจิตก็หมดจด เห็นแจ้งซึ่งภาวะของพระพุทธเจ้าทั้งปวง อีกยังไกลจากอนิจจภูติและทุกข์ของนรกทั้งปวง เราจักบดร่างกายนี้ตอบแทนพระเมตตาธิคุณของพระพุทธองค์แล้วจึงร้องด้วยเสียงอันดังว่า ปีนี้เรามีอายุถึงสี่สิบเก้า นับแต่ที่ได้สดับธรรมชื่อ จิรายุวัฒนสูตร จากพระพุทธองค์ บัดนี้เราปรารถนาจักบดร่างกายนี้ให้เป็นผงโดยไม่เสียดายชีพสังขาร เพื่อเขียนจิรายุวัฒนสูตรสี่สิบเก้าเล่ม ปรารถนาให้สรรพสัตว์ทั้งปวงได้จดจำ อ่านท่อง

สาธยาย เราจักขายดวงตาเพื่อเขียนพระธรรมนี้ ดวงตาของเรานี้ไร้ราคาสุดแต่ท่านจะตีค่าเถิด เมื่อนั้นท้าวศักรเทวราชจึงนิรมิตมนุษย์สี่สิบเก้าคนมายังนางวิปลาส แล้วกล่าวว่าเราจักเขียนพระธรรมนี้แทนท่านเอง เมื่อท่านได้เห็นแล้วจึงค่อยขายดวงตาเถิด

時顛倒女。慶幸無量。削骨為筆。身肉支解。以血為墨。供給書人。於七日中。書寫經竟。

บัดนั้นนางวิปลาส จึงยินดีพ้นประมาณ ได้เลาะกระดูกเป็นพู่กัน ฉีกมังสะออก ใช้โลหิตเป็นน้ำหมึก แล้วมอบให้บุคคลเหล่านั้นเขียน ในเจ็ดทิวาจึงเขียนพระธรรมเสร็จสิ้น

諸人寫已。白顛倒言。向來所許。兩眼睛時。我等功畢。願付我等。持賣與婆羅門。

บรรดาบุคคลเหล่านั้นเมื่อเขียนแล้ว จึงกล่าวต่อนางวิปลาสว่า ตามที่ท่านได้มอบดวงตาทั้งสองเมื่อครั้งก่อนนั้น บัดนี้งานของเราทั้งหลายได้เสร็จสิ้นแล้ว ขอท่านจงมอบ (ดวงตา) แก่เราเพื่อขายแก่พราหมณ์เถิด

爾時顛倒。即命旃陀羅者。汝可為我剜出眼睛。當令四十九人。分汝一分。

ครั้งนั้นนางวิปลาส จึงสั่ง**จัณฑาล**[๒๑]ว่า เธอจงควักเอาดวงตาของเราออกเถิด บุคคลทั้งสี่สิบเก้านั้นจะแบ่งให้เธอหนึ่งส่วน

時旃陀羅。依法欲剜。四十九人齊唱言。希有希有。不可思議。此顛倒女。削骨出血。瘡穢能忍。不惜身命。書寫此經。我等云何而取眼睛。以慈悲心。白顛倒女言。我等終不貪汝眼睛。賣婆羅門。願汝得道。當濟度我。唯願我等。在在處處。當當來生。常得與汝同共一處。作善知識。宣說是經。救度一切罪苦眾生。

ครั้งนั้นจัณฑาลจึงควักเอาดวงตาออกตามวิธี บุคคลทั้งสี่สิบเก้าต่างร้องอุทานว่า หาได้ยากยิ่งนักๆ คิดไม่ถึงโดยแท้ อันนางวิปลาสนี้ได้เลาะกระดูก เอาโลหิต เจ็บปวดทรมาน

---

๒๑ *คือลูกต่างวรรณะ เช่นบิดาเป็นศูทร มารดาเป็นพราหมณ์มีลูกออกมาเรียกจัณฑาล ถือเป็นคนต่ำทราม ถูกเหยียดหยามที่สุดในระบบวรรณะของศาสนาพราหมณ์*

ก็ยังทนได้มิเสียดายชีพสังขาร เพื่อคัดลอกพระธรรมสูตรนี้ เราทั้งหลายจะเอาดวงตานี้ได้อย่างไร ด้วยจิตเมตตากรุณาจึงกล่าวต่อนางวิปลาสว่า บัดเดี๋ยวนี้เราทั้งหลายมิต้องการดวงตาของเธอเพื่อขายให้พราหมณ์แล้ว เมื่อเธอได้บรรลุซึ่งมรรคแล้วโปรดมาอนุเคราะห์พวกเราด้วย ขอให้ในทุกสถานที่เราทั้งหลายจะถือกำเนิดในอนาคตเบื้องหน้า จงได้อยู่ร่วมในสถานที่เดียวกับท่านด้วยเถิด ได้เป็นกัลยาณมิตร กล่าวประกาศซึ่งพระธรรมนี้เพื่ออนุเคราะห์แก่สรรพสัตว์ผู้มีทุกข์โทษทั้งปวง

爾時難陀龍王等。以大威力。作諸幻術。盜顛倒經。於龍宮中。受持供養。時顛倒女。於須臾頃。忽不見經。流淚哽咽。而白佛言。世尊。我所碎身。寫長壽經。欲令流布一切衆生。我今忽然不知所在。我心悶濁。愁毒難忍。

สมัยนั้น นันทะนาคราชได้ใช้มหาฤทธานุภาพ บันดาลด้วยอิทธิพละลักเอาพระสูตรของนางวิปลาสไปยังนาคมณเฑียรเพื่อจดจำและสักการะ เพลานั้น เมื่อขณะหนึ่งที่นางวิปลาสมิพบพระธรรมสูตรจึงร้องไห้ คร่ำครวญ แล้วกราบทูลพระ

พุทธองค์ว่า ข้าแต่พระโลกนาถ หม่อมฉันได้บดกายนี้เพื่อเขียนจิรายุวัฒนสูตร หมายจักเผยแผ่แก่สรรพสัตว์ทั้งปวง บัดนี้หม่อมฉันมิทราบว่าไปอยู่ยังที่แห่งใดแล้ว ดวงใจของหม่อมฉันขุ่นหมอง กลัดกลุ้มเป็นกังวลยากจะอดทนยิ่งแล้วพระเจ้าข้า

普光如來告顛倒言。汝經是八部龍王請在龍宮。受持供養。汝當歡喜。不須愁惱。善哉顛倒。汝當以此功德力故。盡此壽已。生於無色界天。受諸快樂。永不更作女人之身。

พระสมันตประภาตถาคตตรัสแก่นางวิปลาสว่า อันพระสูตรของเธอนั้น นาคราชแห่งอัษฏคติได้อัญเชิญไปยังนาคมณเฑียรเพื่อจดจำและบูชาแล้ว เธอจงโสมนัสยินดี มิพึงกังวล ดีแล้ววิปลาส เธอจงอาศัยกำลังแห่งกุศลนี้ ยังให้เมื่อหมดอายุขัยนี้แล้ว ไปอุบัติยังอรูปภพเสวยความสุขเกษมต่างๆ มิต้องมีกายเป็นสตรีอีกต่อไป

爾時顛倒女人。白佛言。世尊。我之所願。不願生天。唯願生生世世。常遇世尊。佛心不退。在在處處。常為一切罪苦眾生。宣揚此法。

ครั้งนั้น นางวิปลาสทูลพระพุทธองค์ว่า ข้าแต่พระโลกนาถ ปณิธานของหม่อมฉันนั้นมิปรารถนาไปอุบัติยังทิพยโลก แต่ขอให้ทุกภพชาติได้พบพระโลกนาถเจ้าเป็นนิจ มีพุทธจิตมิเสื่อมถอย ทุกที่สถานจักกล่าวแสดงซึ่งพระธรรมนี้แก่สรรพสัตว์ที่มีทุกข์โทษทั้งปวง

普光告言。汝應妄語。顛倒又言。我若妄語。願我依前無常鬼逼。我若實心。願我身瘡。對佛除愈。于時顛倒。以誓願力。平復如故。

พระสมันตประภาตถาคตตรัสว่า เธอกล่าวมุสาหรือกระไร นางวิปลาสทูลว่า หากหม่อมฉันมุสาขอให้หม่อมฉันถูกอนิจจภูติเบียดเบียนเช่นครั้งก่อน หากหม่อมฉันมีจิตที่เป็นสัตย์ขอให้ความทุกข์ทรมานแห่งกายของหม่อมฉันจงทุเลาสิ้นไปยังเบื้องหน้าพระพุทธองค์เถิด บัดนั้นเมื่อนางวิปลาสอาศัยกำลังแห่งปณิธาน ยังให้เป็นดุจดั่งเดิมอีกครั้ง

普光如來。告顛倒言。汝一心念佛。從一佛國。至一佛國。汝即能見無量無邊諸佛世界文字語言不可宣說。爾時顛倒。於須臾間。得無生法忍三藐三菩提心。

พระสมันตประภาตถาคตตรัสกับนางวิปลาสว่า เธอมีเอกจิตระลึกถึงพระพุทธองค์ จากพุทธประเทศหนึ่งลุยังอีกพุทธประเทศหนึ่ง เธอจักเข้าใจอักษรวจนะภาษาที่มิอาจกล่าวแสดงของพุทธเกษตรทั้งปวงที่ประมาณมิได้ไร้ซึ่งขอบเขต ครั้งนั้นนางวิปลาส ในขณะเดียวจึงบรรลุ**อนุตฺปตฺติก ธรฺม กฺษานฺติ**[๒๒] สัมมาสัมโพธิจิต

文殊當知。普光如來。我身是也。顛倒女人。汝身是也。四十九人。新發意菩薩是也。我於無量曠劫已來。常以護身。常與汝等。宣說此經。令一切眾生所有惡業。聞此長壽命經半偈於耳。皆得消滅。今又更說。

มัญชุศรีพึงทราบเถิดว่า สมันตประภาตถาคตคือเราตถาคต นางวิปลาสก็คือเธอ บุคคลทั้งสี่สิบเก้าก็คือโพธิสัตว์ที่เพิ่งบังเกิดโพธิจิต นับแต่กัลป์ที่ว่างเปล่าหาจำนวนมิได้นั้น

---

๒๒ *ติสฺร: กฺษานฺติ ความอดทน ๓ คือ ๑)**โฆษานุคต ธรฺม กฺษานฺติ** ความอดทนต่อเสียงดังต่าง ๆ โดยพิจารณาว่าเป็นของไม่เที่ยงแท้ถาวร ๒)**อนุโลมิกี ธรฺม กฺษานฺติ** ความอดทนที่จะปฏิบัติอนุโลมตามธรรม ๓)**อนุตฺปตฺติก ธรฺม กฺษานฺติ** ความอดทนปลงใจเชื่อในธรรมที่ไม่เกิดอีกต่อไป*

ตถาคตตามรักษากายอยู่เป็นนิจพร้อมกับพวกเธอ ที่ได้กล่าวแสดงพระธรรมนี้ยังให้สรรพสัตว์ทั้งปวง บรรดาที่มีอกุศลกรรม ได้สดับจิรายุวัฒนสูตรนี้แม้เพียงครึ่งบท จึงยังให้(วิบากกรรม) มลายสิ้น มาบัดนี้จึงได้แสดงอีกครั้งหนึ่ง

爾時波斯匿王。於其夜分。在王宮中。聞有女人。高聲號哭。哀慟難忍。悲不自勝。而自念言。我之深宮。曾無是事。何故有是哀屈之聲。於晨朝時。即敕所司。往城衢路。尋求此女。使奉王敕。尋得將來。其女驚愕。悶絕王前。王以冷水。而洒其面。漸漸得穌。

สมัยนั้น**พระเจ้าปเสนทิโกศล**[๒๓] ยามราตรีภายในพระราชวัง ทรงได้ยินเสียงของสตรีนางหนึ่ง ร้องไห้คร่ำครวญด้วยความโศกศัลย์รันทดยิ่งนัก ยากที่พระองค์จะทรงทนอยู่ได้ จึงพลอยเศร้าโศกตามมิอาจหักห้ามพระองค์เอง พลางมีพระดำริว่า ในวังฝ่ายในของเรามิเคยมีเรื่องเช่นนี้มาก่อน แล้วเหตุไฉนถึงมีเสียงอันทุกข์โศกได้เล่า เมื่อได้เพลาเช้า จึงมีพระบัญชาให้ทหารสืบหาหญิงผู้นี้ทั่วพระนคร ตรอก ซอยและถนนโดยละเอียด เมื่อรับพระราชบัญชาแล้วจึงนำเอาตัวมา สตรีนางนั้นหวั่นเกรงและกังวลยิ่งนักเมื่อคราอยู่หน้าพระพักตร์

มหาราชจึงทรงใช้น้ำเย็นประพรมใบหน้าสตรีผู้นั้น แล้วจึงค่อยๆ ฟื้นคืนสติ

大王問言。昨夜嗁哭。審是汝不。女人答言。是我悲耳。王曰。何故怨哭。誰之屈汝。女人答言。我之所恨。實無人屈。唯願大王。聽我所說。我季十四。[女*適]於夫家。經三十季。生三十子。顏容殊妙。頭紺青色。脣赤如朱。齒白如玉。身體盛愛。如春中花。我之戀惜。猶如髓腦。亦如肝腸。甚於性命。此子長大。不過一歲。於秋夏時。便棄我死。其最後兒。甚是我命。今現垂困。命將欲終。我昨夜號哭。因此悲耳。

มหาราชตรัสถามว่า ผู้ที่ร้องไห้คร่ำครวญเมื่อราตรีก่อนใช่เจ้าหรือไม่ ทูลว่า หม่อมฉันเองพระเจ้าข้า ตรัสว่า เธอเศร้าโศกด้วยเหตุใด ผู้ใดข่มเหงเธอหรือ หญิงนั้นทูลว่า หม่อมฉันเจ็บแค้น ที่จริงไร้ซึ่งผู้ข่มเหง ขอมหาราชโปรดสดับด้วย

๒๓ *กษัตริย์องค์หนึ่งแห่งแคว้นโกศล ในสมัยพุทธกาล ทรงเป็นสหชาติกับพระพุทธเจ้า*

เถิด หม่อมฉันอายุสี่สิบเป็นภริยาหลวงอยู่ที่เรือนของสามีผ่านมาสามสิบปี หม่อมฉันให้กำเนิดบุตรสามสิบคน ล้วนแต่มีหน้าตางดงาม เส้นผมดำคราม ริมฝีปากแดงระเรื่อดั่งมุกฟัน ขาวดุจหยก ร่างกายน่ารักดุจบุปผาชาติในวสันตฤดู เป็นที่รักและหวงแหนของหม่อมฉัน ดุจมันสมอง แลประดุจตับและไส้สำคัญต่อชีวิตยิ่งนัก บุตรนี้ยังเติบโตไม่พ้นปีเมื่อผ่านคิมหันต์ฤดูและเหมันต์ฤดูก็ตายจากหม่อมฉันไป อันคนสุดท้ายนั้นเล่าก็ยิ่งคือชีวิตของหม่อมฉัน บัดนี้เริ่มทุกข์ยากขึ้น ก็มาจบชีวิตลงอีก หม่อมฉันจึงร้องไห้เมื่อราตรีก่อนด้วยเหตุนี้พระเจ้าข้า

爾時大王。聞此語已。深大愁惱。所有百姓。依因於我。若不救護。非名國王。即集羣臣。共相論議。王有六臣。一名見色。二名聞聲。三名香足。四名辯才。五名隨緣。六名易染。而白王言。童子初生。當作七星二十八宿神壇延命。方免斯苦。唯願大王。告敕天下。

สมัยนั้นมหาราช เมื่อได้ทรงสดับคำนั้นแล้ว จึงทรงโศกเศร้าเวทนายิ่งนัก (มีพระดำริว่า) บรรดาทวยราษฎร์

อาศัยด้วยเพราะเรา หากมิช่วยเหลือปกป้องก็ย่อมมิได้ชื่อว่าราชา ครั้นแล้วจึงประชุมบรรดา อำมาตย์เพื่อหารือ อันราชาองค์นั้นมีอำมาตย์หกนาย หนึ่งชื่อมองรูป สองชื่อฟังเสียง สามชื่อหอมหวน สี่ชื่อไหวพริบ ห้าชื่อตามปัจจัย หกชื่อเคลือบย้อมง่าย ต่างทูลต่อมหาราชว่า อันกุมารเมื่อแรกเกิดนั้นจักต้องตั้งพิธีสัปตเคราะห์บูชา สักการะพระเคราะห์ทั้งเจ็ดและหมู่นักษัตรเทพทั้งยี่สิบแปดกลุ่มเพื่อความมีอายุยืน เพื่อระงับซึ่งทุกข์นั้น ขอมหาราชทรงมีพระบัญชาด้วยเถิดพระเจ้าข้า

爾時有一智臣。曾於無量佛所。種諸善根。名曰定慧。前白大王。大王當知。六臣所言。非能免苦。今有大師。字瞿曇氏。號悉達多。無師自悟。今得成佛。在耆闍崛山。說長壽經。唯願大王。往彼聽受。若聞此經半偈於耳。百劫千生。所有重罪。無不消滅。一切童子。聞經於耳。雖未悟解。以經功德。自然長壽。波斯匿言。我昔曾聞。六師所言。瞿曇沙門。學日淺薄。黃頷小兒。其季幼稺。六師經中。妖祥幻化。瞿曇是也。若有崇者。多失正道。

บัดนั้นมีอำมาตย์ผู้ทรงปัญญาท่านหนึ่ง เคยปลูกฝังกุศลมูลนานัปการต่อพระพุทธเจ้าจำนวนประมาณพระองค์มิได้มาแล้ว ชื่อว่า **สมาธิญาณ** ได้ทูลมหาราชว่า ข้าแต่มหาราชขอพระองค์ทรงทราบเถิดว่า ที่อำมาตย์ทั้งหกทูลแล้วนั้นหาสามารถระงับซึ่งทุกข์ได้ไม่ บัดนี้มีพระบรมศาสดาแห่งตระกูล**โคตมะ** พระนามว่า **สิทธัตถะ** เป็นผู้เห็นแจ้งโดยปราศจากคุรุ บัดนี้ได้บรรลุซึ่งความเป็นพุทธะแล้วและประทับอยู่ที่เขาคิชฌกูฏ ทรงแสดงจิรายุวัฒนสูตร ขอมหาราชเสด็จไปสดับยังสถานที่แห่งนั้น เมื่อได้สดับพระธรรมนี้แม้ครึ่งโศลกบรรดากรรมที่หนักหนาของการได้กำเนิดมาจำนวนร้อยกัลป์พันชาติก็จักสลายสิ้น บรรดากุมารทั้งปวงที่ได้ฟังพระธรรมนี้แล้ว แม้นยังมิเข้าใจแต่ด้วยกุศลแห่งพระธรรมจักรยังให้เป็นผู้มีอายุยืนยาวได้เอง พระเจ้าปเสนทิโกศลตรัสว่า เราเองเคยได้ยิน**ครูทั้งหก**[๒๔] กล่าวว่า พระโคตมะนี้แลเป็นผู้ศึกษาน้อย ตื้นเขินซึ่งความรู้ ทั้งเยาว์วัยด้อยอายุ ไม่รู้ประสา ในคัมภีร์ของครูทั้งหกได้กล่าวถึงอาถรรพ์มงคลและมายาการซึ่งสมณโคดมผู้นี้แหละ หากเลื่อมใสแล้วย่อมวิบัติจากหนทางที่ถูกต้องเป็นอันมาก

爾時定慧以偈白王。

釋迦牟尼天人師　曾於無量劫苦行
今得成佛轉法輪　還依過去諸佛說
不違一切眾生願　慈悲大力救羣迷
見佛如龜值浮木　亦如最妙優曇花
唯願大王往聽法　不信外道六師言

ครั้งนั้น สมาธิญาณอำมาตย์ได้ทูลมหาราชเป็นโศลกว่า
พระศากยมุนีผู้เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์
ทรงได้ประพฤติทุกรกิริยามาแล้วหาประมาณกัลป์มิได้
บัดนี้ได้บรรลุพระพุทธญาณแล้วหมุนธรรมจักร
ไปตามพระพุทธเจ้าทั้งปวงในอดีตที่ได้ตรัสไว้
มิหลีกลี้จากปณิธานของสรรพสัตว์ทั้งปวง
ทรงมีเมตตา กรุณาและพละใหญ่อนุเคราะห์ผู้ลุ่มหลง
เมื่อได้พบพระพุทธองค์ก็ดุจเต่าพบไม้ที่ลอยน้ำ
แลประหนึ่งดอกอุทุมพรที่อัศจรรย์
ขอมหาราชเสด็จไปฟังธรรม
อย่าได้ทรงเชื่อวาจาของเดียรถีย์ครูทั้งหก

---

๒๔ *คณาจารย์ ๖ คน อันเป็นติตถิยะ คือ เดียรถีย์, นักบวชภายนอกพระพุทธศาสนา คือ ๑.ปูรณกัสสป ๒.มักขลิโลสาล ๓.อชิตเกสกัมพล ๔.ปกุทธกัจจยนะ ๕.สัญชัยเวลัฏฐบุตร ๖.นิครนถนาฏบุตร มักเรียกครูทั้ง ๖*

爾時定慧。說是偈已。以神通力。從地踊上。昇於虛空。高七多羅樹。即於王前。作諸呪術。於一念頃。令須彌山。及大海水。入於心中。安然無礙。波斯匿王。見是事已。歎言。希有。真善知識。前禮定慧。白定慧言。汝師是誰。定慧答言。我師是釋迦牟尼佛。今現在王舍大城耆闍崛山。說長壽滅罪經。王聞此語。心大歡喜。即以國事。暫委定慧。與無量眷屬大臣長者。駟馬寶車。前後圍遶。并此女人。及其童子。齎持花鬘。百種供養。至王舍城耆闍崛山中。除諸儀飾。遶佛七帀。合掌頂禮。散花供養。具以上事。而白佛言。

ครั้นเมื่อ สมาธิญาณกล่าวโศลกจบลง ก็บันดาลอิทธิพละลอยจากพื้นดินเหาะไปยังนภากาศ สูงเท่าช่วงตาลเจ็ดต้นยังเบื้องพระพักตร์ของมหาราช แล้วร่ายมนตร์ในขณะเดียวก็ยังให้สุเมรุสิงขรและกระแสสินธุ์ในมหาสมุทรเข้ามาสถิตที่กลางใจโดยดี ไร้ซึ่งความข้องขัด พระเจ้าปเสนทิโกศลเมื่อทรงเห็นเหตุการณ์นี้แล้วจึงตรัสชื่นชมว่า หาได้ยากๆ ถือเป็นกัลยาณมิตรโดยแท้ จึงทรงอภิวาทแก่สมาธิญาณอำมาตย์แล้วตรัสว่า ใครคือศาสดาของเธอเล่าหนอ ทูลว่า อันศาสดา

ของข้าพระองค์คือพระศากยมุนีพุทธเจ้า บัดนี้ประทับอยู่ในเมืองราชคฤห์บนคิชฌกูฏสิงขร กำลังทรงแสดง **จิรายุวัฒนนิโรธกรรมสูตร** เมื่อพระราชาได้ทรงสดับเช่นนี้ ในพระทัยจึงโสมนัสยิ่งนัก รับสั่งให้สมาธิญาณอำมาตย์ดูแลราชกิจแทนพระองค์ชั่วขณะ พระองค์เองพร้อมด้วยราชตระกูล มหาอำมาตย์คหบดีจำนวนประมาณมิได้ นำราชรถประดับรัตนะเทียมด้วยอาชาไนยสี่ตัว ล้อมรอบทั้งเบื้องหน้าเบื้องหลัง โดยมีสตรีนางนี้และบุตรชายของเธอตามเสด็จด้วย แล้วบรรทุกเอาพวงมาลาและเครื่องสักการะนับร้อยประการ มุ่งไปยังคิชฌกูฏสิงขร ภายในมหานครราชคฤห์ทรงเปลื้องรัตนาภรณ์เครื่องประดับใดๆ แล้วเข้าไปกระทำประทักษิณพระพุทธองค์เจ็ดรอบ ประณมพระกรถวายอภิวาท ได้ทรงเกลี่ยบุปผาชาติถวายสักการะแล้ว จึงทูลพระพุทธองค์ถึงเรื่องราวข้างต้น

爾時世尊。告波斯匿王。此女人者。於過去世時。身為後母。心生嫉妒。和合毒藥。殺前妻兒三十之子。此子被殺。各發誓言。願我生生世世。常作其子。便即分離。令其苦切。生大悲痛。時此女人。今來得聞我說長壽命經一偈於耳。怨家債主。從斯永絕。

สมัยนั้น สมเด็จพระโลกนาถรับสั่งต่อพระเจ้าปเสนทิโกศลว่า สตรีผู้นี้ในอดีตนั้นเป็นมารดาคนรอง มีจิตอิจฉาริษยาจึงได้วางยาพิษสังหารบุตรจำนวนสามสิบคนของภริยาคนแรกทั้งหมด อันบุตรที่ถูกสังหารนั้นต่างประกาศว่า ขอทุกภพชาติของฉันได้เกิดเป็นบุตรของสตรีผู้นี้แล้วได้พลัดพรากจากกันยังให้เขานั้นทุกข์ระทม เกิดเป็นความทรมานแสนสาหัส บัดนี้เมื่อสตรีนางนี้ได้มาสดับตถาคตแสดงจิรายุวัฒนสูตรแม้หนึ่งโศลกแล้ว เจ้ากรรมผู้อาฆาตก็จะขาดสิ้นกันไปตลอดกาล

爾時世尊。告諸大眾。童子受胎。魔王波旬。即放四大毒蛇六塵惡賊。止住其身。若一不調。命根即斷。我有陀羅尼呪。善能增益諸童子壽。若有患苦。聞我此呪。一經於耳。無不除差。能令惡鬼。四散馳走。即說呪曰。

เมื่อนั้น พระโลกนาถเจ้ารับสั่งกับบรรดามหาชนว่า เมื่อกุมารน้อยอยู่ในครรภ์พญามารผู้ใจบาป จักปล่อยมหาอสรพิษทั้งสี่และอายตนะคือโจรร้ายทั้งหกมาที่สังขารนั้น หากสิ่งหนึ่งใดมิเป็นไปโดยราบรื่นปกติ ชะตาย่อมขาดสิ้นไป ตถาคตมีธารณีที่สามารถเพิ่มพูนอายุขัยของกุมารน้อยทั้งหลาย

ได้เป็นอย่างดี หากมีทุกขโรค เมื่อได้ยินธารณีของตถาคต แม้นครั้งหนึ่งแล้วย่อมถูกกำจัดไป สามารถยังปีศาจร้ายให้แตกซ่านหนีไปทั้งสี่ด้าน แล้วทรงแสดงมนตร์ดังนี้...

波頭彌波 頭彌提婢 奚尼奚尼 奚彌諸棃 諸羅諸麗 灰羅灰羅 由麗由羅 由麗波羅波麗聞 制瞋迭 頻迭般逝末迭遲那迦棃蘇波訶

ปทฺมิ ปทฺมิ เทวี กษีนิ กษีนิ กเษมิน จูเร จูร จูรีหูรา หูรา ยุรียุร ยุรีปร ปริ-มุญฺจ ฉิเท ภิเท ภญฺเช มาเถ ฉิท กเร สฺวาหา

佛言。是陀羅尼呪文句。若善男子。善女人。受持讀誦。為一切受胎出胎病患童子之所演說。七日七夜。燒香散花。書寫供養。至心聽受。所有重病。前身業障。皆得消滅。

พระพุทธองค์ตรัสว่า อันอักษรแต่ละประโยคของธารณีนี้ หากกุลบุตรกุลธิดาได้จดจำอ่านท่องสาธยาย ฤาประกาศสั่งสอนแก่ผู้มีครรภ์ทั้งปวง ที่เมื่อให้กำเนิดบุตรแล้วได้รับทุกขเวทนาในเจ็ดทิวาราตรี หากได้ร่ำสุคนธา เกลี่ยบุปผชาติมาลี จารึกคัดลอก บูชา สดับฟังด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจแล้วไซร้

บรรดาโรคร้ายที่มีอันเป็นกรรมวิบากแห่งกายเมื่อปางก่อนนั้นจักมลายสูญไปทั้งสิ้น

爾時醫王菩薩。名曰耆婆。前白佛言。世尊。我為大醫。療治眾病。諸小童子。有九種病。能短其命。何者為九。一者父母非時行於房室。二者初產令血穢地。地神不居。惡鬼得便。三者初產不去臍間諸小毒蟲。四者不以兜羅輭綿拭其胎中穢血。五者殺生害命。而為歡宴。六者其母食一切諸襍冷果。七者童子有病。餧其襍肉。八者初產子母未分。令諸不祥。見產生處。未分解者。能令母死。已分解者。令童子死。何謂不祥。若有人眼見一切死屍。及諸變怪。眼不淨故。名曰不祥。若以牛黃真珠光明砂蜜末微塵。定童子心。能免不祥。九者夜行。被惡鬼打之。一切童子。若能慎是九事。終不至死。

สมัยนั้น มีพระโพธิสัตว์ผู้เป็นราชาแห่งแพทย์อีกองค์หนึ่งนามว่า **ชีวกะ**[๒๙] ทูลพระพุทธองค์ว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า ข้าพระองค์เป็นหมอใหญ่รักษาเยียวยาสรรพโรคมาแล้ว บรรดากุมารน้อยเหล่านั้น มีโรคเก้าชนิดที่ยังให้มีอายุขัยสั้น

มีประการดังฤๅ **หนึ่ง**ผู้เป็นบิดามารดามีสัมพันธ์ในยาม อันไม่สมควร **สอง**ผู้แรกคลอดบุตรยังเลือดเสียให้ตกที่พื้นดิน ยังให้ปฐวีเทพมิสถิตปีศาจจึงรบกวนได้ **สาม**ผู้แรกคลอดบุตรมิไปชำระพิษเล็กน้อยออกจากท้อง **สี่**มิใช้**ตูล**[๒๖] ที่อ่อนนุ่มซับเลือดเสียที่ตกจากครรภ์นั้น **ห้า**ฆ่าชีวิตสัตว์เพื่องานสังสรรค์ **หก**มารดานั้นกินผลไม้เย็นต่าง ๆ **เจ็ด**เมื่อกุมารป่วยไข้แต่ให้กินเนื้อต่าง ๆ **แปด**เมื่อมารดาที่แรกคลอดมิออกจากสถานที่นั้น สิ่งอัปมงคลต่าง ๆ จักยังให้มารดามรณะได้ เมื่อแยกจากมาแล้วก็อาจยังให้บุตรมรณะได้ สิ่งอัปมงคลคือเช่นไรนั่นฤๅ หากดวงตามนุษย์เห็นซากผีทั้งปวงและสิ่งแปลกประหลาดต่าง ๆ เป็นเหตุให้ตาไม่บริสุทธิ์จึงชื่อว่า **อัปมงคล** หากใช้**โคโรจนา**[๒๗] มุกประภาสแท้มาบดหยาบ ๆ คลุกน้ำผึ้งมิต้องละเอียดนัก วางไว้ที่ดวงใจของกุมารย่อมจะเว้นซึ่งสิ่งอัปมงคลได้ **เก้า**ผู้สัญจรยามราตรีแล้วถูกปีศาจกระทำ กุมารทั้งปวงหากสามารถระวังในเรื่องทั้งเก้าประการนี้ที่สุดแล้วก็มิต้องมรณะ

---

[๒๕] 耆婆 *ชีวก, ชีว คือ ชีวกโกมารภัจจ์, ชีวก ที่พระเจ้าพิมพิสารทรงเลี้ยงอย่างราชกุมาร, หมอที่มีชื่อเสียงในสมัยพุทธกาล*

[๒๖] 兜羅 *ตูล คือ นุ่น*

[๒๗] 牛黄 *โคโรจนา คือผงสีเหลืองได้จากอุจจาระหรือดีของโค ใช้ทำยาได้*

爾時天魔波旬。有佗心智。在魔宮中。知佛說此長壽滅罪護諸童子陀羅尼呪。心大忿怒。發大惡聲。愁憂不樂。魔有三女。前白父王。未審大王。何故愁惱。父王答言。瞿曇沙門。今在王舍大城耆闍崛山。為無量無邊眾生。說長壽經。流布一切眾生。得長壽樂。侵我境界。我惡心起。我今欲將諸眷屬等一切魔兵。而往討之。縱使不能止得瞿曇。我今威力。止塞諸天及大眾耳。不令聞佛說長壽經。時魔三女。以偈諫父。

สมัยนั้น มารผู้ใจบาป **มีเจโตปริยญาณ**[๒๘] อยู่ในมารมณเฑียร เมื่อได้รู้ว่าพระพุทธองค์ทรงแสดงกุมารปาลจิรายุวัฒนนิโรธกรรมธารณีนี้อยู่ ดวงจิตจึงบันดาลโทสะเดือดดาลยิ่งนักแล้วเปล่งเสียงอันดัง เป็นทุกข์ร้อนหาความสุขมิได้ อันมารนั้นแลมีบุตรีสามนางได้มาทูลพระราชบิดาว่า ข้าแต่มหาราชพระองค์ ยังมิได้ทรงใคร่ครวญดูก่อน เหตุไฉนจึงเป็นทุกข์ร้อนเช่นนี้เล่า ราชบิดาตรัสตอบว่า บัดเดี๋ยวนี้สมณะโคดมประทับอยู่ที่คิชฌกูฏสิงขรในมหานครราชคฤห์ เพื่อสรรพสัตว์อันไม่มีประมาณไร้ขอบเขตนั้น ได้แสดงจิรายุวัฒนสูตรให้แผ่ไปถึงสรรพสัตว์ทั้งปวง ให้มีสุขเพราะอายุยืนยาว ล่วงล้ำวิสัย

แห่งเรา จิตชั่วร้ายของเราจึงเกิดขึ้น เราจักยังให้บริวารและมารเสนาทั้งปวงไปยังที่แห่งนั้น แม้นเรามิอาจหยุดสมณะโคดมได้ แต่เราจักบันดาลด้วยฤทธาพละยับยั้งหมู่เทวดาและมหาชนทั้งปวง มิให้ได้ยินพระพุทธองค์ตรัสจิรายุวัฒนสูตร ครั้งนั้นมารบุตรีทั้งสามจึงทัดทานพระบิดาเป็นโศลกว่า...

天魔波旬有三女　稽首前白父王言
瞿曇沙門天人師　非是魔力能禁止
昔日在於菩提樹　初坐吉祥法座時
我等三女巧[女*便]妍　諸天女中為第一
百種姿態擬欲之　菩薩都無染著意
觀我三女如老姥　今成正覺菩提師
父王彎弓作恐怖　諸兵器仗帀虛空
菩薩觀如童子戲　一無驚懼退敗心
今日道成為法王　唯願父王息惡意

---

๒๘ *ฤทธิ์ประการหนึ่ง มี ๑)* **อิทธิวิธี** *แสดงฤทธิ์ได้ ๒)* **ทิพยจักษุ** *ตาทิพย์ ๓)* **ทิพยโสต** *หูทิพย์ ๔)* **เจโตปริยญาณ** *ญาณที่กำหนดรู้ใจผู้อื่นได้ ๕)* **บุพเพนิวาสานุสสติญาณ** *การระลึกชาติได้และ ๖)* **อาสวักขยญาณ** *ญาณที่ทำให้สิ้นอาสวะ (ข้อ ๖ นี้มีเฉพาะพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา) ห้าข้อแรกเป็นโลกียอภิญญา ข้อท้ายเป็นโลกุตตระ*

เทวมารผู้ใจบาปมีบุตรีสามนาง
ได้ถวายบังคมพลางทูลพระราชบิดาว่า
อันสมณะโคดมทรงเป็นครูแห่งเทวดาและมนุษย์
มิใช่กำลังแห่งมารจะยับยั้งได้
กาลก่อนได้ประทับที่โพธิพฤกษ์
คราที่ทรงคู้สมาธิบนธรรมบัลลังก์นั้นแล
เราทั้งสามได้ใช้จริตเล่ห์มารยาแห่งสตรี
ในประดาเทวกัญญาเราสิเป็นหนึ่ง
ใช้กิริยาเย้ายวนร้อยประการชวนให้เกิดราคะ
แต่พระโพธิสัตว์ทรงสิ้นแล้วจากจิตโสมม
ทรงพิจารณาเราทั้งสามดุจหญิงแก่
บัดนี้ทรงสำเร็จเป็นพระสัมมาสัมโพธิยาจารย์
พระบิดาได้ทรงเหนี่ยวศรน่าหวาดหวั่น
บรรดาศาสตราวุธยุทธภัณฑ์ละล่องในนภา
บรมโพธิสัตว์กลับเห็นว่าเป็นการละเล่นของเด็ก
พระทัยมิได้ทรงหวาดหวั่นล่าถอยแม้เพียงนิด
วารนี้ยังได้สำเร็จเป็นองค์ธรรมราชา
ขอพระบิดาทรงระงับซึ่งจิตบาปเสียเถิด

爾時魔王波旬。聞女說偈。將諸眷屬。私自平章。我當與汝。同往佛所。善巧方便。而逡巡之。詐受佛降。令佛信用。若得信者。當作種種一切魔事。而障此經。即與眷屬。同詣佛所。遶佛七帀。而白佛言。世尊。說法無疲勞耶。我今將領諸魔眷屬。來聽長壽命經。為佛弟子。唯願世尊。不違我願。

บัดนั้น พญามารผู้ใจบาป เมื่อทรงสดับโศลกของบุตรีแล้ว จึงนำบริวารทั้งปวงด้วยองค์เอง (แล้วตรัสว่า) เราและสูเจ้าทั้งหลายเมื่ออยู่ยังพระพักตร์ของพระพุทธองค์แล้ว จงใช้อุปายะที่ชาญฉลาดยังให้ทรงลังเลแล้วล้มเลิกไปเสีย แสร้งทำเป็นน้อมรับพุทธศาสนีย์ยังให้พระพุทธองค์หลงเชื่อ หากพระองค์ทรงเชื่อแล้ว จงใช้มารอุปายะนานากั้นขวางพระธรรมนี้

ครั้นจึงแล้วด้วยมารบริษัทพากันมาเฝ้ายังที่ประทับแห่งพระพุทธศาสดา ประทักษิณาวัตรเจ็ดรอบ แล้วทูลพระพุทธองค์ว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า มิทรงเหน็ดเหนื่อยในการแสดงธรรมบ้างหรือ ข้าพระองค์นำหมู่มารบริษัทมาสดับจิรายุวัฒนสูตรเพื่อเป็นสานุศิษย์ของพุทธองค์ ขอพระโลกนาถอย่าทรงปฏิเสธซึ่งความปรารถนาของข้าพระองค์เลย

爾時世尊。呵責魔王。汝在本宮。心生忿怒。設得來此。詐作逡巡。我之法中。不容汝詐。時魔波旬。羞媿交集。斂容無色。而白佛言。世尊。是我愚計。實行詐法。唯願世尊。以大慈悲。恕我愆犯。我今得聞長壽經護諸童子陀羅尼呪。我發誓願。若後末世。有受持此經。書寫讀誦。所在之處。我當擁護。無令惡鬼。伺求其便。設使地獄。若有罪人。須臾之閒。憶念此經。我當以大神力。取大海水。灌注罪人。令大地獄。如蓮華池。

สมัยนั้น พระโลกนาถเจ้ารับสั่งว่า ชิชะพญามารเอ๋ย เมื่อคราวเธออยู่ในปราสาทนั้น จิตเกิดโทสะ เดือดดาลแล้วจึงมายังที่แห่งนี้เพื่อแสร้งทำให้ตถาคตลังเลมิใช่หรือ ในธรรมแห่งเรานั้นเธอจักแสร้งทำมิง่ายเลย บัดนั้นมารใจบาปจึงอับอายขวยเขินต่อที่ประชุมชนยิ่งนัก ใบหน้าหลบเลี่ยงและไร้สีพลางทูลพระพุทธองค์ว่า ข้าแต่พระโลกนาถ ข้าพระองค์โง่เขลายิ่งนักที่จักแสร้งกระทำอุบายต่อธรรม ขอพระโลกนาถทรงอาศัยเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ ประทานอภัยแก่ข้าพระองค์ในความผิดพลั้งด้วยเถิด บัดนี้ข้าพระองค์ได้สดับกุมารปาล

จิรายุวัฒนนิโรธกรรมธารณีแล้ว ขอประกาศว่า หากกัลป์เบื้องปลายแห่งอนาคต จักมีผู้น้อมรับซึ่งพระธรรมนี้ได้จารึกคัดลอก อ่านท่องสาธยายในสถานที่ทั้งปวง ข้าพระองค์จักอารักขาดูแล มิยังให้ปีศาจร้ายคอยร้องเรียกผู้นั้นไปสู่นรก หากบุคคลผู้มีโทษในขณะเดียวที่ระลึกถึงพระธรรมนี้ ด้วยฤทธาพละอันยิ่งของข้าพระองค์จักใช้น้ำในมหาสมุทรสรงยังบุคคลผู้มีโทษนั้น ยังให้มหานรกประดุจสระโบกขรณี

爾時復有飛騰羅剎食童子羅剎等。而為上首。與其同類諸眷屬等。從空中下。遶佛千帀。白佛言。世尊。我於無量劫來。受羅剎身。我之眷屬。如恒河沙。各為飢餓之所逼切。於四天下。唯噉在胎及初生童子血肉。我等眷屬。伺候一切眾生夫婦交會。食噉其精。令無胎息。或在胎中。我亦隨入。傷胎食血。初生七日。我等專伺其便。斷其命根。乃至十歲。我等眷屬。變作種種諸惡毒蟲。入童子胎。食其五臟所有精血。能令小兒。吐乳下痢。或痟或瘧。眼腫水腹。乃至漸漸斷其命根。我等今聞世尊說長壽滅罪護諸童子經。奉世尊敕。令我眷屬。飢餓所逼。不敢

食噉。佛告羅刹。汝等當受我之禁戒。令汝得捨此羅刹身。生天受樂。

ครั้งนั้น ยังมีรากษสผู้เหาะเหินในอากาศ รากษสผู้กินกุมารเป็นภักษาหารอันเป็นบดีแห่งหมู่รากษส พร้อมกับบรรดาบริวารจำพวกเดียวกันจากนภากาศเบื้องบน ท่ามกลางและเบื้องล่าง ได้ทักษิณาวัตรพระพุทธองค์พันรอบแล้วทูลว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า หมู่ข้าพระองค์นับแต่กัลป์อันประมาณมิได้มาแล้ว ได้มีกายเป็นรากษส อันบริวารของข้าพระองค์นั้นมีมากอุปมาด้วยทรายในคงคานที ล้วนถูกความหิวกระหายบีบคั้น บรรดาที่อาศัยอยู่ในทวีปทั้งสี่นี้ก็เสพเลือดเนื้อของกุมารที่อยู่ในครรภ์และแรกเกิด บริวารของข้าพระองค์จักคอยเพลาที่หมู่สัตว์หญิงชายเสพสังวาส แล้วกลืนกินซึ่งน้ำสุกกะนั้นยังให้มิตั้งครรภ์ บ้างอยู่ในครรภ์ ข้าพระองค์เองก็เข้าไปทำลายครรภ์แล้วดื่มกินเลือดผู้แรกเกิดได้เจ็ดวัน หมู่ข้าพระองค์ก็คอยท่ายังให้ชีพนั้นหลุดขาดไป จนถึงอายุสิบขวบปีหมู่บริวารของข้าพระองค์ก็จักทำคุณไสยชั่วร้ายนานาประการเข้าสู่ท้องของกุมารเพื่อกินเลือดของ**อวัยวะภายในทั้งห้า**[๒๙] สามารถยังให้เด็กน้อยนั้นสำรอกน้ำนมเป็นโรคบิด บ้างเป็นโรคเลือด บ้างเป็นไข้จับสั่น โรคตาบวม โรคท้องมีน้ำ

จนถึงชะตาชีวิตนั้นค่อยๆ ขาดไป บัดนี้ข้าพระองค์ทั้งหลายได้สดับพระโลกนาถเจ้าตรัสกุมารปาลจิรายุวัฒนนิโรธกรรมสูตร แล้วจักขอน้อมรับพุทธบัญชายังให้ผองบริวาร แม้จักมีความหิวกระหายบีบคั้นก็จักมิยอมกลืนกินอีกเลย พระเจ้าข้า พระพุทธองค์รับสั่งกับรากษสว่า เธอทั้งหลายพึงสมาทานศีลจากตถาคตเถิด จักยังให้เธอละจากกายแห่งรากษสนี้แล้วไปอุบัติเสวยสุขยังเทวภูมิ

佛告大眾。若有童子。受患苦者。令其慈母。分乳微塵。與虛空中。施諸羅剎。并清淨受持此長壽命滅罪陀羅尼經。書寫讀誦。病則除差。時羅剎眾。甚大歡喜。而白佛言。審得生天。我等眷屬。終不能侵諸童子乳。乍食鐵丸。終不能食諸童子血。於佛滅後。有能讀誦受持此經處者。設有惡人。惱是法師。或有惡鬼。惱諸童子。我等當執佛金剛杵。而衛護之。不令惡鬼而得其便。

---

๒๙ *อวัยวะภายในทั้งห้าคือ หัวใจ ตับ ปอด ม้าม ไต*

พระพุทธองค์ตรัสแก่มหาชนว่า หากมีกุมารคือเด็กชายที่รับทุกขเวทนา มารดาพึงแบ่งน้ำนมเพียงละอองธุลีที่นภากาศ[๓๐] เพื่อเป็นทานแก่รากษสทั้งปวง รวมถึงจดจำกุมารปาลจิรายุวัฒนนิโรธกรรมสูตรนี้ ด้วยความบริสุทธิ์คัดลอก อ่านท่องสาธยายแล้วไซร้ โรคาพาธก็จักสิ้นไป เพลานั้นบรรดารากษสจึงโสมนัสยินดีเป็นยิ่งนัก ทูลพระพุทธองค์ว่า เมื่อจักได้อุบัติยังเทวโลกเป็นแน่แท้แล้ว ข้าพระองค์และบริวารจึงมิอาจเบียดเบียนน้ำนมของกุมารเหล่านั้นได้อีก จักขอกินเม็ดเหล็ก มิกลืนกินเนื้อของกุมารเหล่านั้นได้อีกแม้ที่สุดหลังจากพระพุทธองค์เสด็จสู่นิพพานแล้ว หากในสถานที่ใดสามารถอ่านท่องสาธยายจดจำพระธรรมนี้ หากมีคนชั่วยังธรรมจารย์ให้กลัดกลุ้มใจ ฤๅมีปีศาจร้ายมารบกวนกุมารทั้งปวงแล้วไซร้ ข้าพระองค์ทั้งหลายจักใช้พุทธวัชรคฑาอารักขาปกป้องมิให้ปีศาจทำร้ายเขาเหล่านั้นได้

爾時一切諸天大王。并其眷屬。一切龍王。一切夜叉王。阿修羅王。迦樓羅王。緊那羅王。摩睺羅伽王。薜茘多王。毗舍遮王。富單那王。乃至迦吒富單那等。一切諸王。各并眷屬。禮拜於佛。同心合掌。作如是言。世尊。我等從

今。在在處處。若有比丘比丘尼。諸優婆塞優婆夷。但有受持此長壽經。書寫處者。我等眷屬。常當衛護。我等諸王。驅策惡鬼。若有惡鬼。惱諸衆生。令患苦者。若能清淨。書持是經。我等諸王。禁攝諸鬼。不令加害。被横死苦。

เมื่อนั้น บรรดาเทวมหาราชทั้งปวงพร้อมกับบริวารนาคราชาทั้งหลาย ยักษราชาทั้งหลาย อสุรินทราชา ครุฑราชา กินนรราชา มโหราคราชา เปรตราชา ปีศาจราชา **ปูตนาราชา**[๓๑] จนถึง**กฏปูตนะ**[๓๒] บรรดาผู้เป็นราชาทั้งปวงต่างพร้อมด้วยบริวาร ได้มาอภิวาทพระพุทธองค์ซึ่งล้วนมีจิตเสมือนกัน ประคองอัญชลีแล้วทูลว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้าข้าพระองค์ทั้งหลายแต่บัดนี้ไปทุกที่สถานหากมีภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ที่จดจำจิรายุวัฒนสูตรนี้ ได้จารึกคัดลอก

---

๓๐ *คือดีดนำนมเล็กน้อยขึ้นสู่อากาศ*

๓๑ *อษฺฏ คตฺย : คติ ๘ มี ๑.เทพ ๒.นาค ๓.ยักษ์ ๔.คนธรรพ์ ๕.อสูร ๖.ครุฑ ๗.กินนร ๘.มโหราค และยังมีคติ ๘ อีกอย่างหนึ่ง เป็นบริวารทั้ง ๘ ของท้าวจตุมหาราช คือ อปราปีอษฺฏ คตฺย : มี ๑.คนธรรพ์ ๒.ปีศาจ ๓.กมภัณฑุ์ ๔.เปรต ๕.นาค ๖.ปูตนา คือรากษสี (ผู้หญิง) ๗.ยักษ์ ๘.รากษส (ผู้ชาย)*

๓๒ *กฏปูตนะ คือรากษสตนหนึ่ง*

บริวารของข้าพระองค์จักตามอารักขาอยู่เป็นนิจ ปวงข้าพระองค์ผู้เป็นราชาจักเฆี่ยนบังคับปีศาจร้ายทั้งหลาย หากมีปีศาจร้ายเบียดเบียนหมู่สัตว์ยังให้เกิดทุกข์ทรมาน หากสามารถคัดลอกพระธรรมนี้อย่างบริสุทธิ์แล้วไซร้ ปวงข้าพระองค์ผู้เป็นราชาจักห้ามปรามปีศาจทั้งหลาย มิให้ทำร้ายยังให้เกิดทุกข์ด้วย**อกาลมรณะ**[๓๓]อีก

爾時牢固地天。從座而起。作如是言。世尊。若佛弟子。受持此長壽滅罪護諸童子經者。我等地天。常出地味。滋潤彼人。令其身中。增益壽命。我等常以種種金銀。種種資生。種種穀米。具足供給此信心人。令無乏少。身得安穩。無有愁惱。心常歡喜。得好福田。無令惡鬼斷其命根。若諸童子。生一七日。我等地神。當擁護之。無令斷命。

ครั้งนั้น **ปฤถิวีเทพ**[๓๔] ได้ลุกขึ้นจากอาสนะแล้วกราบทูลเช่นนี้ว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า หากสานุศิษย์แห่งพระองค์ได้จดจำกุมารปาลจิรายุวัฒนนิโรธกรรมสูตรนี้ หมู่ข้าพระองค์เทพแห่งแผ่นดินจักยังให้กลิ่นของดินเกิดอยู่เป็นนิจ ยังความชุ่มชื่นให้บุคคลนั้น ให้ผู้นั้นมีอายุขัยเพิ่มพูน ข้าพระองค์

ทั้งหลายจักมอบทองเงินต่าง ๆ ทรัพย์สมบัติต่าง ๆ ธัญญาหารต่าง ๆ แก่ผู้มีศรัทธาจิตนี้อย่างสมบูรณ์มิให้ขาดแคลน มีกายผาสุก ปราศจากความยากลำบาก ในจิตสุขโสมนัสอยู่เป็นนิจ ได้บรรลุถึงเกษตรแห่งบุญวาสนา มิให้ปีศาจร้ายยังชะตาชีวิตผู้นั้นให้ขาดสิ้น หากกุมารทั้งหลายที่กำเนิดในเจ็ดวันแรก ปวงข้าพระองค์เทพแห่งแผ่นดินก็จักอารักขามิให้ชะตาขาดสิ้น

爾時眾中。金剛力士。復白佛言。世尊。如來說此長壽命滅罪護諸童子陀羅尼呪經已。諸大檀越。并眷屬眾。各各發心。護持讀誦書寫是經。供給所須。無令乏少。我聞。大德婆伽婆。說吉祥章句大神力呪。若有眾生。一聞於耳。百劫千生。終不短命。得壽無量。無有病苦。雖有四魔。不能忤亂。增長壽命。滿百二十。不老不死。不退不沒。一切佛子。苦患重病。聞此呪者。即免諸鬼之所奪命。即說呪曰。

---

๓๓ 橫死 *อกาลมรณะ คือ ตายโหง, ตายร้าย*
๓๔ 牢固地天 *พระธรณี, เทพแห่งแผ่นดิน*

เมื่อนั้น ท่ามกลางหมู่ชน **เทพวัชรคุหยบดี**[๓๕] จึงทูลพระพุทธองค์อีกว่า ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า เมื่อพระตถาคตทรงแสดงกุมารปาลจิรายุวัฒนนิโรธกรรมสูตรนี้แล้ว บรรดามหา**ทานปติ**[๓๖]และบริวารทั้งหลายต่างเกิดจิตหมายจักธำรงรักษา อ่านท่องสาธยายและคัดลอกพระธรรมนี้ เพื่อแจกจ่ายไปมิให้ลดน้อยลง ข้าพระองค์ได้ยินพระภควันต์ผู้เจริญ ตรัสมหาฤทธามนตร์อันเป็นมงคลนี้แล้ว หากมีสรรพสัตว์ที่ได้ยินแม้ครั้งหนึ่งในร้อยกัลป์พันชาติ จักมิต้องมีชะตาสั้น ได้บรรลุถึงอายุไม่มีประมาณ ไร้โรคาทุกข์ แม้นมี**มารทั้งสี่**[๓๗] ก็มิอาจขัดขืนป่วนปั่น จักมีอายุขัยยืนยาวถึงหนึ่งร้อยยี่สิบปี มิชรามิมรณะมิเสื่อมถอย มิจมหาย พุทธบุตรทั้งหลายที่เป็นทุกข์เพราะโรคร้าย เมื่อได้ยินมนตร์นี้แล้ว ย่อมเว้นจากการถูกปีศาจ ทั้งปวงฉุดคร่าชะตาชีวิต แล้วจึงกล่าวมนตร์ว่า...

多地夜佗(一)旃達利(二)旃達囉毗提(三)旃達囉魔吽(四)旃達囉跋帝(五)旃達囉不棃(六)旃達囉闍移(七)旃達囉底[口*梨](八)旃達吠咩(九)旃突嘍(十)旃達囉婆囉呼(十一)旃達囉勿達[口*梨](十二)旃達囉婆地移(十三)旃達囉婆咩

(十四)旃達囉佉祇(十五)旃達囉盧寄(十六)藪婆呵(十七)

ตทฺยาถา จนฺทฺริจนฺทฺร-วิเท จนฺทฺรม หูมํจนฺทฺรวเต จนฺทฺร-ปูเร จนฺทฺร-ชเย จนฺทฺร-ติเร จนฺทฺร-วิเม จนฺทฺร-ธุรุ จนฺทฺร-ปรเภ จนฺทฺร-อุตฺตเร จนฺทฺร-ปติเย จนฺทฺร-ภาเม จนฺทฺร-ขฑฺเค จนฺทฺราโลเก สฺวาหา

佛言。善哉善哉。金剛力士。汝今能說此護諸童子吉祥神呪。汝當為一切眾生之大導師。文殊當知。如是神呪。過去諸佛之所宣說。建立守護。善能增長人天壽命。能除一切罪垢惡見。能護一切持經之人。延其壽命。

---

๓๕ 金剛力士 *เทพวัชรคุหยบดีคือวัชระแห่งความลึกลับ ผู้มีพละกำลังมาก เป็นวัชระแห่งกำลังของพระพุทธเจ้าทั้งปวง เป็นวัชรเทพผู้ปกป้องพระพุทธศาสนา*

๓๖ 檀越 *ทานปติ คือผู้เป็นใหญ่ในทาน ผู้ให้ทาน*

๓๗ 四魔 *จตฺวาโร มารา: มาร ๔ ประเภท มี*

๑) สกนฺธมาร (ป) ขนฺธมาร มารคือเบญจขันธ์

๒) เกฺลศมาร (ป) กิเลสมาร มารคือกิเลสซึ่งเป็นเครื่องเศร้าหมอง เร่าร้อน

๓) มฺฤตฺ ยุมาร (ป) มจฺจุมาร มารคือความตาย

๔) เทวปุตฺรมาร (ป) เทวปุตฺตมาร มารคือเทพบุตร

พระพุทธองค์ตรัสว่า สาธุๆวัชรคุหยบดี บัดนี้เธอสามารถแสดงกุมารปาลศรีมังคละมนตร์นี้ เธอจักเป็น**มหานายกะ**[๓๘] ของสรรพสัตว์ทั้งปวง มัญชุศรีพึงทราบเถิดว่า มนตร์นี้พระพุทธเจ้าทั้งปวงในอดีตล้วนกล่าวแสดงไว้ ผู้ธำรงค์รักษาคงไว้ สามารถยังให้มนุษย์และเทพมีอายุขัยยืดยาวออกไป สามารถขจัดบาปมลทินจากอกุศลทิฐิทั้งปวง สามารถรักษาให้ผู้ธำรงพระธรรมนี้มีอายุขัยยืนยาวได้เป็นอย่างดี

爾時世尊。告文殊師利法王之子。我滅度後。濁惡世時。若有比丘。破我禁戒。親比丘尼。及諸處女。并二沙彌。飲酒食肉。姦婬熾盛。為諸白衣之所輕賤。毀滅我法。經營世俗。不淨之事。無慚愧心。猶如木頭。當知此等。是五逆人。非我弟子。是魔眷屬。名曰六師。此比丘等。於現世中。得短命報。比丘尼等。亦復如是。若能懺悔。不更復作。受持此經。即得長壽。

พระโลกนาถรับสั่งกับพระมัญชุศรีธรรมราชกุมารว่า เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว หากมีภิกษุล่วงพระธรรมวินัยของตถาคต อยู่ใกล้ชิด

ภิกษุณีและสถานทั้งปวงของสตรี พร้อมทั้งสามเณรสองรูป ได้ดื่มสุรา บริโภคมังสะ มีกามราคะประทุในดวงจิต มีจิตดูแคลนผู้ห่มขาว ทำลายธรรมของตถาคตให้เสื่อมสิ้น รักษาโลกียธรรมเนียม มิยังกิจให้บริสุทธิ์ปราศจากจิตหิริโอตตัปปะ อุปมาเป็นท่อนไม้พึงทราบเถิดว่า อนันตริยบุคคลนี้หาใช่ศิษย์ตถาคตไม่ คือบริวารแห่งมาร ได้ชื่อว่าครูเจ้าลัทธิทั้งหก ภิกษุเหล่านี้ในชาติปัจจุบันย่อมมีวิบากคืออายุขัยสั้น บรรดาภิกษุณีก็เช่นกัน **หากสามารถขมากรรมและมิกระทำอีก** แล้วน้อมรับปฏิบัติในพระธรรมนี้ย่อมบรรลุถึงความมีอายุยืนยาว

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。若有菩薩。誹謗佗人。自讚其善。方等經典。不傳付人。如是菩薩。是魔伴侶。非真菩薩。若能至心。受持此經。書寫讀誦。即得諸佛不壞常身。

ดูก่อนมัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว หากมีโพธิสัตว์ป้ายสีทำลายผู้อื่นยกย่องความดีของตน อันพุทธยานสูตรนั้นเล่าก็มิถ่ายทอด

---

๓๘ 大導師 *มหานายกะ คือผู้นำที่ยิ่งใหญ่*

แก่ผู้คนโพธิสัตว์เช่นนี้คือสหายของมารหาใช่โพธิสัตว์แท้ไม่ หากสามารถจดจำพระธรรมนี้ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ คัดลอก อ่าน ท่อง ย่อมบรรลุนิตยกายอันมิเสื่อมสลายของพระพุทธเจ้าทั้งปวง

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。若有國王。殺父害母。誅斬六親。不依王法。廣興兵甲。侵討佗國。忠諫之臣。枉遭刑戮。婬欲熾盛。違先王法。破塔壞寺。焚燒經像。水旱不調。因王無道。國界飢餓。疾疫死亡。如是國王。現世短命。死入地獄。墮大阿鼻。若能書寫是經。流通供養。至誠懺悔。依先王法。即得長命。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว หากมีพระราชากระทำปิตุฆาต มาตุฆาต ตัดศีรษะญาติทั้งหกจำพวก มิดำเนินตามราชธรรม ก่อการสงครามให้แผ่กว้างรุกล้ำประเทศอื่น ขุนนางสุจริตถูกป้ายสีจนต้องโทษประหาร มัวเมากามราคะ ละเมิดกฎของอดีตพระราชา ทำลายพระสถูปและอาราม เผาพระธรรมและปฏิมา ชลชาติจึงแห้งแล้งมิราบรื่น เหตุเพราะพระราชาไร้คุณธรรม

ประเทศจึงอดอยาก เกิดโรคระบาดล้มตาย ราชาเช่นนี้ในชาติปัจจุบันย่อมมีพระชนม์สั้น เมื่อสิ้นแล้วจึงเข้านรกภูมิตกสู่มหาอเวจี หากสามารถคัดลอกพระธรรมนี้ให้แผ่กว้างออกไปและบูชา ขมากรรม สำนึกผิดด้วยจริงใจ แล้วประพฤติตามกฎของอดีตพระราชาแล้วไซร้ จักได้รับพระชนมายุที่ยืนยาว

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。若有大臣。及諸官屬。身請天祿。無慚愧心。諂佞不忠。專行矯詐。賊臣危害。國土不安。設使臨人。不行國法。侵剋百姓。恣意貪殘。橫殺無辜。取佗財寶。輕慢經典。魔障大乘。如是等人。現世短命。墮阿鼻地獄。無有出期。若能懺悔。受持此經。書寫讀誦。即得長命。永守天祿。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว หากมีมหาอำมาตย์ และเหล่าขุนนางที่ได้รับวาสนาจากฟ้า แต่จิตไร้ความเกรงกลัวและละอายหลอกลวงสอพลอมิสุจริต แอบอ้างแสร้งกระทำ ภัยของขุนนางโจรยังให้ประเทศชาติมิสงบสุข สั่งคนใกล้ชิดมิให้ประพฤติตามกฎหมาย ล่วงเกินบังคับราษฎร ละโมบทารุณตามใจ เข่นฆ่า

ผู้ไร้ความผิด ถือเอาทรัพย์สมบัติผู้อื่น ดูแคลนพระธรรมคัมภีร์ เป็นมารขัดขวางมหายาน บุคคลเหล่านี้ ในชาติปัจจุบันย่อมมีอายุขัยสั้น แล้วตกสู่อเวจีนรก ไร้กำหนดพ้นมาได้ หากสามารถขมากรรม จดจำพระธรรมนี้ คัดลอกสาธยาย ย่อมได้รับอายุขัยที่ยืนยาวเพื่อรักษาบุญวาสนานั้นได้ตลอดไป

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。有優婆塞。及優婆夷。信邪倒見。不信正法大乘經典。如是眾生。縱有無量百千金銀。而懷慳惜。唯求財利。不能布施。救乏一切貧苦之者。不能書寫十二部經。受持讀誦。求免無常惡道之苦。如是之人。宅舍虛耗。竈下鳥現。蛇入臥堂。狗忽上舍。鼠百種鳴。諸野禽獸。競來入宅。百種魑魅。名之為怪。以見怪故。心得煩惱。因煩惱集。得獲短命。若能受持書寫是經。流通讀誦。即能摧破如是等怪。而得長命。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว หากมีอุบาสก อุบาสิกา หลงเชื่อในความเห็นที่ผิด มิศรัทธาสัมมาธรรมมหายาน สรรพสัตว์เหล่านี้แม้นจักมีเงินทองจำนวนร้อยพันประมาณมิได้ แต่ยังมีจิต

ตระหนี่เสียดาย ใฝ่มุ่งลาภสรรเสริญ มิอาจบริจาคทานเพื่อช่วยผู้มีทุกข์เพราะยากไร้ทั้งปวง มิอาจคัดลอก**พระพุทธพจน์**[๓๙] สิบสองหมวด จดจำสาธยายเพื่อปรารถนาเว้นจากทุกข์ของเพราะความไม่เที่ยงและอบายภูมิ บุคคลนี้ในเคหสถานและที่ว่าง เตาไฟลุกขึ้นเอง มีปักษีปรากฏขึ้น งูเข้าสู่ห้องนอน สุนัขวิ่งขึ้นเรือน หนูร้อยชนิดเปล่งเสียงร้อง บรรดาสัตว์เลื้อยคลานแย่งกันเข้าสู่เรือน และภูติผีร้อยประเภทที่ชื่อว่ามีความประหลาด เหตุที่ได้เห็นสิ่งประหลาดนั้น จิตจึงเศร้าหมอง เหตุที่ประชุมด้วยความเศร้าหมองจึงมีอายุขัยสั้น หากสามารถจดจำจารึกพระธรรมนี้ ยังให้แผ่กว้างออกไปและสาธยาย ย่อมกำจัดอาเพศเหล่านี้ ได้บรรลุถึงความมีอายุขัยยืนยาว

---

๓๙ 十二部經 ***ทฺวาทศงฺค ธรฺมปฺรวจนานิ*** พุทธพจน์ ๑๒ มี

*๑. **สูตร** หรือสุตตะ คือระเบียบคำที่แสดงเนื้อความได้เรื่องหนึ่งๆ ได้แก่ อุภโตวิภังคะ, นิทเทศ, ขันธก, ปริวาธ และสูตรทั้งหลายในสุตตนิบาต เป็นต้นว่า มงคลสูตร, รัตนสูตร, นาลกสูตร และพุทธพจน์อื่นซึ่งเรียกชื่อว่าสูตร ก็นับเป็นสูตรหรือสุตตะเหมือนกัน*

*๒. **เคยยะ** คือระเบียบ คำที่เป็นจุณณียบท(ร้อยแก้ว)บ้าง คาถา(ร้อยกรอง)บ้าง ปนกันอยู่ได้แก่สคาวรรค ในสังยุตตนิกายทั้งหมด*

*๓. **คาถา** คือระเบียบคำที่ท่านประพันธ์ผู้เป็นคาถาเช่น ธรรมบท เถรคาถา เถรีคาถา และคาถาล้วนๆ ในสุตตนิบาต ซึ่งไม่เรียกชื่อว่าสูตร (เมื่อครั้งรจนาคัมภีร์ สมันตปาสาทิกา)*

๔. ***นิทาน*** คือระเบียบคำที่แสดงถึงมูลเหตุเกิดขึ้นของ พระไตรปิฎกบางส่วน จำแนกได้คือ หนึ่งพระสูตรที่เกิดขึ้นเพราะมีผู้ถามปัญหา สองมูลเหตุที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติสิกขาบท สามเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น จึงทรงแสดงธรรมปรารภถึงเหตุนั้น

๕. ***อิติวุตตกะ*** คือระเบียบคำที่อ้างว่าพระพุทธเจ้าตรัสแล้วอย่างนี้ได้แก่สูตรร้อยสิบสูตร ซึ่งเป็นไปโดยนัยเป็นต้นว่า "วุตฺตํเหตํภควตา..." ในอิ ติวุตตกะ

๖. ***ชาดก*** คือระเบียบคำที่พระพุทธเจ้าตรัสแสดงบูรพจารีตได้แก่ชาดกห้าร้อยห้าสิบเรื่อง มีอปัณณกชาดก เป็นต้น

๗. ***อัพภูตธรรม*** คือระเบียบคำกอปรด้วยอัจฉริย ภูตธรรม ได้แก่สูตรที่ประกอบไปด้วยอัจฉริยภูตธรรมทั้งหมดซึ่งเป็นไปโดยนัยเป็นต้นว่า "จตฺตาโรเม ภิกฺขเว อจฺฉริยา อพฺภุตธมฺมา อานนฺเท...

๘. ***อวทาน*** คือระเบียบคำที่แสดงพระจริยาอันประเสริฐและที่กล้าหาญเด็ดเดี่ยวของพระพุทธเจ้า คล้ายกับชาดก ผิดกันที่ชาดกมุ่งแสดงประวัติของพระพุทธเจ้า เมื่อเสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์ในอดีต

๙. ***อุปเทศ*** คือระเบียบคำที่พระพุทธองค์ตรัสในรูปของคำถามและคำตอบ

๑๐. ***อุทาน*** คือระเบียบคำที่พระพุทธเจ้าทรงอาศัยโสมนัสญาณ เป็นต้นเปล่งออกมาเป็นคาถา โดยมากเป็นจุณณียบทก็มีบ้าง ได้แก่สูตรแปดสิบสอง ในอุทาน

๑๑. ***ไพบูลย์*** ลักษณะหนึ่งของคัมภีร์มหายาน รวบรวมสูตรที่แต่งขยายความให้พิสดารตรงข้ามกับพุทธพจน์ที่ตัดย่อลง

๑๒. ***ไวยากรณ์*** คือระเบียบคำที่เป็นจุณณียบทล้วน ไม่มีคาถาปน และอภิธรรมปิฎกทั้งสิ้น แม้พระพุทธพจน์อื่นที่ไม่สงเคราะห์เข้าในองค์ที่๑๑ ที่กล่าวข้างต้นก็จัดว่าเป็นไวยากรณ์ด้วย โดยรวมหมายถึงพระไตรปิฎก

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。一切眾生。男女成就。以憐愍故。而得心病。何以故。或男成長。被充兵役。如是王法。制不由己。父母念之。名為心病。或女成長。配[女*適]佗門。而被輕賤。違夫婦道。父母念之。名為心病。為心病故。愁憂苦惱。愁惱病集。現世短命。若能書寫受持此經。得長壽命。以經力故。姻親和順。心病消除。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลายเมื่อสำเร็จเป็นชายหญิงแล้ว ด้วยความสงสารเป็นเหตุจิตใจจึงเป็นโรค ด้วยเหตุไฉนนั่นฤๅ เมื่อชายเติบใหญ่ขึ้นต้องเป็นทหารด้วยกฎหมายเช่นนี้ให้อยู่ในกฎระเบียบมิเป็นตัวเอง บิดามารดาเมื่อระลึกถึงแล้วให้เกิดโรคทางใจ อันหญิงนั้นเมื่อเติบโตไปครองคู่ยังบ้านอื่นถูกคนดูแคลนเหยียดหยาม เลิกร้างจากความเป็นสามีภริยา บิดามารดาเมื่อระลึกถึงแล้วให้เกิดโรคทางใจ เพราะโรคทางใจเป็นเหตุจึงตรมตรอมเศร้าหมอง เพราะประชุมด้วยโรคและความโศกเศร้า ยังให้ชาติปัจจุบันมีอายุขัยสั้น หากสามารถจารึกจดจำพระธรรมนี้ จักบรรลุถึงความมีอายุขัยยืนยาวด้วย

อำนาจของพระธรรมเป็นเหตุให้คู่ครองสมานฉันท์ โรคทางใจมลายสิ้น

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。一切眾生。無慈悲心。殺生害命。食噉一切眾生十種身肉。文殊當知。如殺父母。如食六親。或因殺命。而復傷胎。為是事故。現世短命。設使夫婦交會之時。被惡羅剎。食噉其胎。令無子息。若能書寫受持是經。即免斯苦。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลายปราศจากจิตเมตตากรุณา เข่นฆ่าชีวิต กลืนกิน**เนื้อสิบชนิด**[๔๐] ของสรรพสัตว์ทั้งปวง มัญชุศรีพึงทราบเถิดว่า ดุจการฆ่าบิดามารดา ดั่งกินเครือญาติทั้งหก บ้างเพราะเหตุที่เข่นฆ่าชีวิตยังให้ครรภ์ถูกทำลาย ด้วยเรื่องราวเช่นนี้ ในชาติปัจจุบันจึงมีอายุขัยสั้น เมื่อคราที่สามีภริยาร่วมสังวาส จักถูกรากษสร้ายกลืนกินครรภ์นั้น ยังให้ไร้บุตร หากสามารถจารึกจดจำพระธรรมนี้ก็ย่อมเว้นจากทุกข์นั้น

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。一切眾生。不知宿命。暫得人身。謂為快樂。更相誹謗。或恃權豪。種種惡心。規佗性命。不信經典。我慢大乘。如是之人。現世短命。若能至心懺悔。調柔其心。書寫是經。受持讀誦。以善根力。得長壽命。設使病患。終不橫死。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นผู้มิล่วงรู้กรรมเมื่ออดีตชาติ เมื่อได้รับสังขารมนุษย์ที่คงอยู่มิช้านานก็สำคัญว่าเป็นสุข ยิ่งทำลายและป้ายสี บ้างกระหยิ่มในอิทธิพล มีจิตชั่วช้านานาประการ บงการชีวิตผู้อื่น มิเลื่อมใสพระธรรม **ถือตัวเย่อหยิ่ง**[๔๑]ต่อมหาพุทธยาน บุคคลเช่นนี้ในปัจจุบันชาติจักมีอายุขัยสั้น หากสามารถสำนึกผิดด้วยที่สุดแห่งใจ มีจิตโอนอ่อน จารึกพระธรรมนี้จดจำสาธยายแล้วไซร้ด้วยกำลังของกุศลมูลนี้จักยังให้มีอายุขัยยืนยาว แม้นว่าจะทรมานเพราะโรคที่สุดแล้วจักมิมรณะร้าย

---

๔๐ *พุทธเจ้าทรงห้ามภิกษุฉันเนื้อ ๑๐ อย่าง คือ ๑) เนื้อมนุษย์ ๒) เนื้อช้าง ๓) เนื้อม้า ๔) เนื้อสุนัขบ้าน ๕) เนื้องู ๖) เนื้อราชสีห์หรือสิงโต ๗) เนื้อเสือโคร่ง ๘) เนื้อเสือดาว ๙) เนื้อหมี ๑๐) เนื้อสุนัขป่า*

๔๑ 我慢 *คือ อัสมิมานะ*

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。一切眾生。或奉王敕。或父母教。而於佗國及險道處。以商為業。求諸珍寶。為財利故。我慢貢高。圍棊六簙。摴蒱投壺。親近婬女。交惡知識。不用王敕。及父母誡。嗜酒耽婬。喪身殞命。設得財寶。為酒迷濁。不知道路通塞之處。後被諸惡賊。劫奪其財。因以害命。若能書寫是經。廣發誓願。所在之處。惡賊退散。生歡喜心。諸惡毒獸。不能嬈害。身心安穩。多獲寶貨。以經力故。得長壽命。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลายแม้เป็นผู้ได้รับพระราชบัญชา แม้บุพการีสอนสั่งมาแล้ว ได้เดินทางยังบ้านเมืองอื่นและในสถานที่อันตรายเพื่อประกอบการค้าเพราะปรารถนาสมบัติมีค่า เหตุที่มีทรัพย์ศฤงคารมากจึงถือตัวว่าสูงส่ง เล่นการพนัน มัวเมาราคะในสตรี คบหามิตรชั่ว มิรับสนองราชบัญชาและคำสอนของบุพการี มัวเมาสุรานารี ใช้สังขารให้ไร้ซึ่งประโยชน์ดุจปราศจากชีวิต มีทรัพย์สินเพื่อความมัวเมาลุ่มหลงในสุรา มิรู้จักหนทางปลอดภัยหรืออันตราย ภายหลัง

ผู้นั้นจึงถูกโจรร้ายต่าง ๆ ช่วงชิงทรัพย์ไป เหตุนี้จึงเป็นภัยแก่ชีวิต หากสามารถจารึกพระธรรมนี้ แล้วมีปณิธานเผยแผ่ให้กว้างขวางแล้วไซร้ ทุกสถานที่อาศัยนั้นโจรร้ายจักหลบลี้ไป เกิดจิตสุขเกษม บรรดาสัตว์ร้ายต่าง ๆ มิอาจทำร้ายกายและจิตเป็นผาสุก ได้รับทรัพย์ศฤงคารเป็นอันมากด้วยอำนาจพระธรรมนี้ย่อมเป็นผู้มีอายุขัยยืนยาว

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。一切眾生。以惡業故。死入地獄。從地獄出。得畜生身。設得人形。六根不具。聾盲瘖瘂。癃殘背瘻。受女人身。不識經字。設是男子。為惡業故。癡愚暗鈍。不能轉讀此長壽經。心生愁惱。以愁惱故。名為心病。以心病故。現世短命。若能令善知識。書寫是經。自取而轉。從初至末。一心頂戴。以至誠故。功德無量。如此惡業。不更復受。此人現世。得長壽命。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลายด้วยเหตุเพราะอกุศลกรรม เมื่อสิ้นชีพจึงเข้าสู่นรกเมื่อพ้นจากนรกแล้ว ย่อมได้รับกายของเดรัจฉาน แม้จักได้กายมนุษย์ก็มีอายตนะหก

มิสมบูรณ์ บ้างหูหนวก ตาบอด เป็นใบ้หลังค่อม โก่งงอ เป็น **โรคกุษฐัง**[๔๒] มีกายเป็นหญิง มิรู้จักพระธรรมและตัวอักษร หากเป็นชาย ด้วยเหตุของอกุศลกรรม ยังให้เป็นคนโง่เขลาทึบทื่อ มิอาจอ่านท่องจิรายุวัฒนสูตรนี้ จิตเกิดความทุกข์ตรม ด้วยความทุกข์ตรมเป็นเหตุ จึงชื่อว่าเป็นโรคทางใจ เหตุเพราะใจเป็นโรค ในชาติปัจจุบันจึงมีอายุขัยสั้น หากให้ผู้เป็นกัลยาณมิตรช่วยจารึกคัดลอกพระธรรมนี้ ตนเองนั้นเล่าก็ยิ่งมีความยึดมั่น (ในพระธรรม) นับแต่เริ่มจนสิ้นสุด ก็มีเอกจิตเคารพเลื่อมใส ด้วยเหตุที่มีความจริงใจจึงเป็นกุศลประมาณมิได้ อกุศลกรรมเหล่านี้จึงมิต้องรับอีก บุคคลนี้ในชาติปัจจุบันย่อมมีอายุขัยยืนนาน

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。若有眾生。死亡之後。從一七日。乃至七七日。所為亡者。建造諸福功德七分。亡者所得。唯獲其一。若能生在之時。於七七日。停止家事。書寫是經。香花供養。請佛迎僧。設生七齋。所得功德。如恒河沙。此人現世。得長壽命。永離三塗諸惡道苦。若已亡者。緣身資產建福。七分竝獲。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว หากมีสรรพสัตว์ที่**กระทำกาละ**[๔๓]แล้วจากเจ็ดวันแรกจนถึงเจ็ดวันที่เจ็ด[๔๔] (ญาติมิตร)ได้สร้างบุญกุศลต่าง ๆ ไว้ตลอดทั้งเจ็ดช่วงเวลาเพื่ออุทิศแก่ผู้วายชนม์นั้น อันกุศลที่ผู้วายชนม์ได้รับนั้นมีเพียงหนึ่งส่วน หากเมื่อคราที่ยังมีชีวิตได้ใช้เวลาตลอดสี่สิบเก้าวันหยุดพักกิจทางบ้าน จารึกคัดลอกพระธรรมนี้ สักการะด้วยของหอมและมาลี อัญเชิญพระพุทธและนิมนต์พระสงฆ์ ดำรงชีพด้วย**การงดเว้นเจ็ดวัน**[๔๕] จักได้รับกุศล(มาก)ดุจเม็ดทรายในคงคานที บุคคลนี้ในชาติปัจจุบันย่อมเป็นผู้มีอายุขัยยืนนาน ไกลจากทุกข์ของอบายภูมิสามอยู่เป็นนิจ หากสิ้นชีพไปด้วยคราที่มีสังขารอันสั่งสมก่อสร้างการกุศลเอาไว้จึงได้รับเจ็ดส่วน

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。一切眾生。不孝五逆。無慈悲心。而於父母。無恩愛

---

๔๓ *คือ ตาย*

๔๔ *เจ็ดวันแรกคือ สัตมวาร เจ็ดวันที่เจ็ด คือการนับครั้งละ ๗ วัน ๗ ครั้ง คือ ครบ ๔๙ วัน*

๔๕ *คือการเว้นจากอกุศลทั้งปวง เช่นการฆ่า เบียดเบียน เว้นเนื้อสัตว์และบำเพ็ญกุศลเช่น สมาทานศีล บริจาคทาน ศึกษาพระธรรม ฯลฯ เป็นเวลา ๗ วัน*

情。而事六親。爾時行道天王。遶四天下。種種音樂。將諸眷屬。於三齋月。至閻浮提。若有一切眾生。橫被諸病。行道天王。為除惡鬼。令得除愈。眾生不孝。嫉妒造惡。行病鬼王。即以惡氣。噓而病之。令得瘟疫。一切重病。若熱若冷。虛勞下瘧。邪魔鬼毒。及惡癩病。若能於歲一日。燒香散花。清淨身心。書寫是經。乃至七日。請佛迎僧。清齋讀誦。以是善根。終無疾疫。無疾疫故。得長壽命。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลายอกตัญญู สร้างอนันตริยกรรมห้าประการ ปราศจากจิตเมตตากรุณาต่อบุพการี ไร้ความรักปรองดองต่อญาติทั้งหกประเภท สมัยนั้นเทวราชผู้ตรวจตราเที่ยวไปในทวีปทั้งสี่ ผู้มีเครื่องดนตรีนานาขับกล่อมได้นำพาบริวารทั้งหลายในสามเดือนจึงมาถึงยังชมพูทวีป หากสรรพสัตว์ที่มีโรค เทวราชก็จักกำจัดปีศาจร้าย ยังให้โรคนั้นสิ้นไป หมู่สัตว์หากมิกตัญญู อิจฉาริษยากระทำความชั่ว เจ้าปีศาจที่ยังให้เกิดโรคจักใช้อากาศพิษพ่นโรคจากปากยังให้เกิดโรคห่าและโรคทั้งปวง บ้างร้อนบ้างหนาว อ่อนแอ

เหน็ดเหนื่อย เป็นไข้จับสั่น เพราะปีศาจร้ายคือภูติแห่งพิษและโรคกุษฐัง หากในหนึ่งวันสามารถร่ำสุคนธ์และเกลี่ยมาลีบูชา ด้วยกายใจที่บริสุทธิ์ จารึกคัดลอกพระธรรมนี้จนถึงเจ็ดวัน ได้อัญเชิญพระพุทธเจ้าและนิมนต์พระสงฆ์ สมาทานศีลคือข้องดเว้นโดยบริสุทธิ์และสาธยายแล้วไซร้ ด้วยกุศลมูลนี้ที่สุดย่อมมิต้องเป็นโรคระบาด เหตุที่ไร้โรคระบาดจึงมีอายุขัยยืนยาว

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。眾生薄福。其劫欲盡。七日竝照。設無七日。國王無道。令天炎旱。大地所有。藥木叢林。一切百穀。甘蔗花菓。將欲枯死。若有國王。一切眾生。能受持讀誦此經典者。難陀龍王。及婆難陀龍王等。憐愍眾生。從大海水。降注甘雨。一切叢林。百穀艸木。滋榮眾生。以此經力。得長壽命。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ที่ด้อยวาสนา เมื่อกัลป์จวนสิ้นนั้น ดวงอาทิตย์จักฉายส่องอยู่เจ็ดดวงและจะมืดมิดอีกเจ็ดวัน พระราชาที่ไร้คุณธรรมยังให้อากาศแห้งแล้ง บรรดาสมุนไพร

ไพรสณฑ์ พืชพรรณธัญญาหารทั้งหลาย อ้อย มาลี ผลไม้ที่มีในแผ่นดินย่อมจักเหี่ยวเฉาและตายลง หากมีพระราชาเจ้าประเทศและสรรพสัตว์ทั้งหลายสามารถจดจำสาธยายพระธรรมกถานี้ นันทนาคราชและอุปนันทนาคราช๙๖ เป็นต้น จักเกิดความสงสารหมู่สัตว์แล้วนำน้ำจากมหาสมุทรโปรยปรายเป็นฝนแก่พนาวัน ธัญญาหาร รุกขชาติ ตฤณชาติ ยังความชุ่มชื่นงอกงามแก่หมู่สัตว์ทั้งปวง ด้วยกำลังของพระธรรมนี้ยังให้มีอายุขัยยืนยาว

復次文殊。我滅度後。濁惡世時。一切眾生。斗秤欺誑。不義得財。以其罪業。死入地獄。從地獄出。受畜生身。所謂牛驢象馬。豬狗羊等。一切禽獸。蠢蝡蚑蟻。若有菩薩摩訶薩。以慈悲心。於畜生等。及蝡蟻前。轉讀此經。一聞於耳。此經力故。隨類皆解。此等畜生。捨此身已。得生天樂。若有菩薩。無慈悲心。不能廣說此經典者。非佛弟子。是魔伴侶。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลายผู้คดโกงตาชั่ง ได้ทรัพย์โดยมิชอบ ด้วยบาปกรรมนั้นเมื่อสิ้นชีพแล้วจึงเข้าสู่นิรยภูมิ

เมื่อจากนิรยภูมิแล้วจักมีกายเป็นเดรัจฉานมีวัว ลา ช้าง ม้า สุกร สุนัข แพะ สัตว์เดรัจฉานทั้งหลาย ยุง เห็บ มด หากจักมีโพธิสัตว์มหาสัตว์ที่มีจิตเมตตากรุณาได้สาธยายพระธรรมนี้ให้เดรัจฉานยุงและแมลงได้ยินที่เบื้องหน้าเพียงครั้ง ด้วยพลานุภาพของพระธรรมนี้ยังให้หลุดพ้นจากประเภทนั้นๆ เดรัจฉานเหล่านี้ที่ละจากสังขารแล้ว ย่อมไปอุบัติยังเทวโลก หากมีโพธิสัตว์ปราศจากจิตเมตตากรุณา มิอาจกล่าวแสดงพระธรรมกถานี้ให้กว้างขวางไปแล้วไซร้ย่อมหาใช่ศิษย์ตถาคตไม่ คือสหายแห่งมาร

復次文殊。我滅度後。五濁世時。一切眾生。心生欺慢。不信經典。毀呰我法。若有說法之處。無心聽學。以此罪業。現世短命。墮諸地獄。若有講說此長壽經處。一切眾生。能往聽者。或能勸佗。分坐與坐。此人是佛棟梁。得長壽樂。不經惡道。轉此經法。清淨立壇。隨室大小。

---

๔๖ *นาคราช ๘ ตระกูล มี ๑. นันทนาคราช ๒. อุปนันทนาคราช ๓. สาครนาคราช ๔. วาสุกินาคราช ๕. ตักษกนาคราช ๖. อนวตัปตนาคราช ๗. มนัสวีนาคราช ๘. อุตปลกนาคราช*

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว ในโลกแห่งความเสื่อมและความชั่ว สรรพสัตว์ทั้งหลาย ดวงจิตยโสถือดี มิศรัทธาพระธรรม กล่าวร้ายธรรมของตถาคต หากมีสถานที่ใดแสดงธรรม ก็ไร้ซึ่งจิตที่รับฟังและศึกษา ด้วยบาปกรรมนี้ในชาติปัจจุบันย่อมมีอายุขัยสั้น ตกสู่นรกต่าง ๆ หากมีสถานใดกล่าวแสดงจิรายุวัฒนสูตรนี้ หมู่สัตว์ผู้สามารถไปสดับ ฤๅหากนำพาผู้อื่นให้ไปสดับ แม้จักแยกกันนั่งหรือนั่งด้วยกันก็ดี บุคคลนี้คือ**หลักค้ำ**[๔๗] ของพระพุทธะ จักมีอายุขัยยาวนาน มิต้องผ่านอบายภูมิ พึงนำธรรมสูตรนี้ตั้งไว้ในที่บริสุทธิ์ตามแต่ห้องที่ใหญ่เล็ก

復次文殊。我滅度後。一切女人。身懷胎娠。殺一切命。食諸鳥卵。為無慈愍心。現世得短命報。臨生產難。以產難故。能斷其命。或是怨家。非善知識。若能廣發誓願。書寫是經。即令易產。無諸烖障。子母安樂。須男須女。隨願得生。

มัญชุศรี เมื่อตถาคตนิพพานล่วงแล้ว บรรดาสตรีทั้งปวงที่กายมีครรภ์เกิดขึ้นแล้วเข่นฆ่าชีวิตสัตว์ บริโภคไข่ของ

สัตว์ปีกทั้งปวง ไร้จิตเมตตาสงสาร ในชาติปัจจุบันจักมีอายุขัยสั้นเป็นวิบาก เมื่อใกล้คลอดจักลำบากอันตราย ด้วยเหตุที่คลอดยากนั้น จึงสามารถยังให้ชีวิตนั้นขาดสิ้น บ้างเป็นเพราะศัตรูผู้มิใช่กัลยาณมิตร หากสามารถจารึกพระธรรมนี้แล้วมีปณิธานเผยแผ่ให้กว้างขวางแล้วไซร้ จักยังให้คลอดโดยง่าย ไร้ความติดขัดทั้งปวง มารดาและบุตรผาสุก มิว่าจะเป็นบุตรชายหรือหญิง ก็จักถือกำเนิดตามความปรารถนา

爾時世尊。告文殊師利菩薩。我今說此長壽滅罪十二因緣佛性經時。過去諸佛之所共說。若有眾生。受持讀誦。多獲福利。盡其壽命。滿百二十。臨捨化時。不被風刀諸一切苦。以佛性故。得金剛不壞。諸佛常身。湛然清淨。念念堅固。常有菩薩。一名觀世音。二名大勢至。棄五色雲。六牙白象。持蓮花臺。迎念佛者。生不動國。自然快樂。不經八難。

---

๔๗ 棟梁 *หลักค้ำ แปลว่าไม้อกไก่และไม้ขื่อ เปรียบเป็นบุคคลสำคัญ เป็นหลักของประเทศ หรือเป็นหลักของพระศาสนา*

สมัยนั้น สมเด็จพระโลกนาถรับสั่งกับพระมัญชุศรีโพธิสัตว์ว่า ในบัดนี้ที่ตถาคตแสดงจิรายุวัฒนปฏิจจสมุปบาทพุทธภาวะสูตรนี้[๔๘] ที่พระพุทธเจ้าทั้งปวงในอดีตก็ล้วนตรัสแล้ว หากมีสรรพสัตว์จดจำ สาธยายย่อมได้รับประโยชน์เป็นอันมาก เมื่อสิ้นอายุขัยนั้นแล้วคือครบหนึ่งร้อยยี่สิบปี เมื่อคราจักละสังขาร ย่อมมิต้องศาสตราวุธและทุกข์ทั้งปวง ได้อาศัยพุทธภาวะเป็นเหตุให้บรรลุถึงวัชรนิตยกายของพระพุทธเจ้าทั้งปวงที่บริสุทธิ์ยอดเยี่ยม แข็งแกร่งเป็นนิตย์ ยังมีโพธิสัตว์นามว่า อวโลกิเตศวร ๑ มหาสถามปราปต์ ๑ ทรงเมฆเบญจรงค์และช้างเผือกหกงา ถือปัทมอาสน์ มารับผู้เจริญพุทธานุสติไปอุบัติยัง**อจลโลกภูมิ**[๔๙] เป็นผู้มีปกติที่สุขเกษมมิต้องผ่าน**ทุกข์ทั้งแปด**[๕๐]

文殊當知。愚癡眾生。不覺不知。壽命短薄。如石火光。如水上泡。如電光出。云何於中。不驚不懼。云何於中。廣貪財利。云何於中。耽婬嗜酒。云何於中。生嫉妒心。如此生死。流浪大海。唯有諸佛菩薩。能到彼岸。凡夫眾生。定當淪沒。無常殺鬼。來無時節。

มัญชุศรีพึงทราบเถิด สรรพสัตว์ผู้ลุ่มหลงมิตื่น มิรู้ว่าอายุขัยนั้นสั้นและเปราะบางยิ่งนัก ดุจแสงไฟจากศิลา ดุจฟองบนน้ำ ดุจแสงอสุนี[๕๑] เหตุไฉนในท่ามกลางสิ่งเหล่านี้จึงมิตระหนก มิหวั่นเกรงหนอ เหตุไฉนในท่ามกลางสิ่งเหล่านี้จึงละโมบในลาภผลยิ่งนัก เหตุไฉนในท่ามกลางสิ่งเหล่านี้จึงลุ่มหลงมัวเมาในสุราตัณหาราคะ เหตุไฉนในท่ามกลางสิ่งเหล่านี้จึงเกิดจิตอิจฉาริษยา สังสารวัฏนี้เป็นดั่งกระแสคลื่นในมหาสมุทร มีเพียงพระพุทธเจ้าโพธิสัตว์ทั้งหลายที่บรรลุถึงฝั่งกระโน้น สรรพสัตว์ผู้เป็นปุถุชนต้องจมลงเป็น แน่แท้อนิจจภูตินั้นจักมาโดยไม่จำกัดซึ่งกาล

---

๔๘ *พระจิรายุวัฒนสูตรนี้ ภายในคือการแสดง ปฏิจจสมุปบาท อันเป็นพุทธภาวะที่มีอยู่แล้วเป็นนิตย์ มีนัยะว่าผู้รู้แจ้งในธรรมสูตรนี้คือ ปฏิจจสมุปบาท ย่อมเป็นผู้มีอายุขัย ยืนยาว คือมีพุทธภาวะ*

๔๙ 不動國 *อจลโลกภูมิ คือโลกที่ไม่หวั่นไหว อาจหมายถึงสุขาวดีโลกธาตุ*

๕๐ 八難 *อขณะ ๘ คือสัตว์ ๘ ประเภทที่ยากจะได้พบพระพุทธเจ้า หรือได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์ มี ๑. สัตว์นรก ๒. สัตว์ดิรัจฉาน ๓. เปรต ๔. เทวดาที่อายุยืน ๕. คนที่เกิดในปัจจันตประเทศ ๖. คนพิการ ๗. พวกมิจฉาทิฐิ ๘. สมัยที่ว่างจากพระพุทธเจ้า*

๕๑ *ดุจแสงไฟจากศิลาคือ สะเก็ดไฟที่เกิดจากหินกระทบกัน, ดุจน้ำที่เกิดฟองอากาศ, ดุจแสงฟ้าแลบ*

縱有無量無邊金銀財寶。情求贖命。無有是處。眾生當知。須觀此身。而生念言。是身如四毒蛇。常為無量諸蟲之所唼食。是身臭穢。貪欲獄縛。是身可惡。猶如死狗。

แม้มีเงินทองทรัพย์สมบัติจำนวนประมาณมิได้ หาขอบเขตมิได้ก็ตาม จักขอซื้อชีวิตไว้หาได้ไม่ สรรพสัตว์พึงทราบเถิด จงพิจารณากายนี้และมีมนสิการว่า กายนี้ดุจอสรพิษสี่ที่กินของสกปรกไม่มีประมาณอยู่เป็นนิจ กายนี้เน่าเหม็น มีโลภะและกามผูกมัดอยู่ ร่างกายนี้น่ารังเกียจ ดุจซากสุนัขที่ตายแล้ว

是身不淨。九孔常流。是身如城。羅剎處內。是身不久。當為烏鵲餓狗之所食噉。須捨穢身。求菩提心。當觀此身。捨命之時。白汗流出。兩手橫空。楚痛難忍。命根盡時。一日二日。至于五日。膨脹青瘀。膿汗流出。父母妻子。而不喜見。乃至身骨。散在於地。脚骨異處。[骨*專]骨[骨*坣]骨。腰骨肋骨。脊骨頂骨。髑髏各各異處。身肉腸胃。肝腎肺臟。為諸蟲藪。

กายนี้ไม่สะอาด มีของเหลวไหลออกจากทวารทั้งเก้าอยู่เนืองนิตย์ กายนี้ดุจเมืองที่มีรากษสอาศัยอยู่ภายใน กายนี้มิคงอยู่ได้นาน จักเป็นอาหารของนกแร้งและสุนัขหิว จงเพิกเฉยในกายที่สกปรกนี้เถิด จงแสวงหาโพธิจิต พึงพิจารณากายนี้ว่าเมื่อครั้งละสังขาร ของเหลวย่อมไหลออก มือทั้งสองแบหงาย เจ็บปวด ยากจะทานทน เมื่อสมัยที่ชีพขาดสิ้น ในหนึ่งวัน สองวัน จนถึงห้าวัน จะอืดพองและช้ำเขียว หนองย่อมไหลออก บิดามารดา ภริยาบุตรล้วนมิต้องการเห็น จนถึงกระดูกในกายก็เกลื่อนกระจัดกระจายบนพื้นดิน กระดูกขาอยู่ที่หนึ่ง กระดูกไหล่ กระดูกฟัน กระดูกสะโพก กระดูกซี่โครง กระดูกสันหลัง กระดูกศีรษะ หัวกะโหลกต่างอยู่คนละที่ เนื้อ ไส้กระเพาะ ตับ ไต ปอดล้วนเป็นที่ประชุมของหนอน

云何於中。橫生有我。生存之時。金銀珍寶。錢財庫藏。何關我事。若有眾生。須免此苦。當須不惜國城妻子頭目髓腦。書寫是經。受持讀誦諸佛祕藏。十二因緣。流通供養。念念成就。當得三藐三菩提心。難可沮壞。終不中夭。被橫死逼。

เหตุไฉนในท่ามกลางสิ่งเหล่านี้ เมื่อตนได้กำเนิดมาแลยังมีชีวิต ทองเงิน รัตนมณีทรัพย์สมบัติใช่ของเราหรือกระไร หากมีสรรพสัตว์จักเว้นซึ่งทุกข์นี้พึงมิเสียดายบ้านเรือน ภริยา บุตร ศีรษะ ดวงตา ไข กระดูก แล้วจารึกพระธรรมนี้จดจำ สาธยายความลึกลับของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย คือ**ปฏิจจสมุปบาท** ให้มีการสักการะแผ่กว้างออกไป ทุกสิ่งที่มั่นหมายย่อมสำเร็จ ได้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิจิตที่ยากจักทำลาย ที่สุดแล้วจักมิต้องถูกปีศาจเบียดเบียนให้มรณะก่อนเวลาอันควร

佛於大眾中。說此十二因緣佛性法時。一切大會。比丘比丘尼。優婆塞優婆夷。天龍八部。人非人等。波斯匿王。并其眷屬。數如恒沙。皆得三藐三菩提心。無生法忍。歎未曾有。一心頂禮。歡喜奉持。

สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อสมัยที่ทรงแสดงปฏิจจสมุปบาทอันเป็นพุทธภาวะนี้ บรรดาชนาชนในมหาสันนิบาต มีภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เทพ นาค สัตว์ในคติแปด มนุษย์และอมนุษย์ต่างๆ พระเจ้าปเสนทิโกศล

พร้อมด้วยบริวารเหล่านั้นอันคณนาด้วยเม็ดทรายในคงคานที ล้วนบรรลุถึงอนุตรสัมมาสัมโพธิจิตและอนุตปตติกธรรมกษานติ ได้พรรณนาว่า สิ่งนี้ยังมิเคยเกิดขึ้นมาก่อน มีเอกจิตน้อมเกล้าลงถวายอภิวาท โสมนัสปราโมทย์แล้วน้อมรับยึดถือต่อไป ด้วยประการฉะนี้...

佛說長壽滅罪護諸童子陀羅尼經

จบ...กุมารปาล จิรายุวัฒน นิโรธกรรม ธารณีสูตร

คำอ่านธารณีมนตร์จาก

佛說長壽滅罪護諸童子陀羅尼經

กุมารปาล จิรายุวัฒน นิโรธกรรม ธารณีสูตร

บทที่ ๑

ปทฺมิปทฺมิเทวีกษีนิกษีนิกเษมิน จูเร จูร จูรีหูรา หูรา ยุรียุร ยุรีปร ปริ-มุญฺจ ฉิเท ภิเท ภญฺเช มาเฐ ฉิท กเร สฺวาหา

(อ่านว่า)

ปัทมิปัทมิเทวีกษีนิกษีนิกเษมินะ จูเร จูระ จูรีหูรา หูรา ยุรียุระ ยุรีปะระ ปริมุนจะ ฉิเท ภิเท ภัญเช มาเฐ ฉิทะ กเร สวาหา

บทที่ ๒

ตทฺยาถา จนฺทฺริจนฺทฺร-วิเท จนฺทฺรม หูมํจนฺทฺรวเต จนฺทฺร-ปูเร จนฺทฺร-ชเย จนฺทฺร-ติเร จนฺทฺร-วิเม

จนฺทฺร-ธุรุจนฺทฺร-ปรเภ จนฺทฺร-อุตฺตเร จนฺทฺร-ปติเย จนฺทฺร-ภาเม จนฺทฺร-ขฑฺเค จนฺทฺราโลเก สฺวาหา

(อ่านว่า)

ตัทยาถา จันทริจันทระ-วิเท จันทรมะ หูม จันทรวเต จันทร-ปูเร จันทร-ชะเย จันทร-ติเร จันทร-วิเม

จันทร-ธุรุจันทร-ประเภ จันทร-อุตตะเร จันทระ-ปะติเย จันทระ-ภาเม จันทระ-ขัทเค จันทรา โลเก สวาหา

(เพิ่มเติม) ธารณีมนตร์จาก
佛說護諸童子陀羅尼經
กุมารปาลธารณีสูตร

บทที่ ๑

ตทฺยถา/ อคร/ คนํคฆฆนํ/ ปลุลิจิลิ/ ค ปลิปลิปลิ/ ภุลิภุลิ/ รกฺษมิสุลปิ/ จลปิ/ ปทนิศนิปิรหนฺย/ มนฺเย สฺวาหา

ตัทยะถา/ อะคะระ/ คนัม คะฆะฆะนำ/ ปลุลิจิลิ/ คะปะลิปะลิปะลิ/ ภุลิภุลิ/ รักษะมิสุละปิ/ จะละปิ/ ปะทะนิศะนิปิระหันยะ/ มนะเย สวาหา

บทที่ ๒

ตทฺยถา/ พุทฺธ พุทฺธ/ พุทฺธ โนมติ/ พุทฺธิพุทฺธิ/ มลิศิกฺษย/ ปศลิ/ ปทฺเมปลต/ ธุลิธุลิ/ ปรตธุลิ/ ศมนิ/ กฺษพิกฺษลิ/ ปลติจลนฺ/ ศมาติ/ พนฺธ พนฺฎฺ/ พหนิติมนิ/ ทปนิสฺวาหา/ นิปลนิสฺวาหา

ตัทยะถา/ พุทธะ พุทธะ/ พุทธะ โนมะติ/ พุทธิพุทธิ/ มลิศิก ษะยะ/ ปะศะลิ/ ปัทเม ปะละตะ/ ธุลิธุลิ/ ปะระ ตะธุลิ/ ศะมะนิ/ กษะพิกษะลิ/ ปะละติจะลัน/ ศะมาติ/ พันธะพันฎฺ/ พะหะนิติมะนิ/ ทะปะนิสวาหา/ นิปะละนิสวาหา

บรรณานุกรม

กุมารปาล จิรายุวัฒน นิโรธกรรม ธารณีสูตร
พระวิศวภัทร เซี่ยเกี๊ยก วัดเทพพุทธาราม
พจนานุกรมพุทธศาสนา จีน–สันสกฤต–อังกฤษ–ไทย
คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย
พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

กุมารปาล จิรายุวัฒน นิโรธกรรม ธารณีสูตร
จะไถ่บาปจากการทำแท้งได้อย่างไร

สนับสนุนและส่งเสริมการเผยแผ่เป็นธรรมทาน
ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดพิมพ์ได้ที่

ศูนย์หนังสืออนุเคราะห์ชาวโลก

โทร. 090-5598799, 082-3235644 id : jkbook

ทารก...
คือ ชีวิตอันบริสุทธิ์
ยังมิได้สร้างกรรม
ยังไม่มีปัจจัยของการสร้างกรรม
บริสุทธิ์ดุจพระอรหันต์ผู้เว้นจากตัณหา
“บาป” อันกิดจาก “ฆาตกรรม” ทารกในครรภ์
จึงเฉกเดียวกับการ “ฆ่าพระอรหันต์"

กุมารปาลจิรายุวัฒน นิโรธกรรมธารณีสูตร 佛說長壽滅罪護諸童子陀羅尼經